

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izbaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Mr. Rickett

»Vrtajte na kateremkoli večjem mednarodnem sporu novejša doba, povsod boste zadeli na ležišča petroleja,« tako se je na mirovni konferenci pri razpravi o mejah nove Turčije izrazil angleški izvedenec sir John Cadmann, ki je pozneje postal tudi vrhovni vodja velikega angleškega petrolejskega trsta »Anglo Persian Oil«. In res, komaj se je pojavilo pred par meseci abesinsko vprašanje v obliki obmejnega spora z Italijo, komaj ga je »zavrtala« mednarodna diplomacija, že so se izza lepih govorov o človečanskih pravicah in o odpravi suženjstva dvignili visoko pod mednarodno politično nebo zublji petroleja. Za uglednimi diplomati, ki so vihteli argumente pravi in za vojskovodji, ki so ob mejah postavljali že topovske baterije, so se naenkrat prikazale tajinstvene silhete, ki so ne meneč se ne za diplomate, ne za vojskovodje, ne za človečanska prava in ne za suženjstvo, pridno brskale po abesinski zemlji za skritimi zakladi in pisale v osemju mednarodnih konferenc svoje trgovske račune.

V Abesiniji je »navrtal petroleja« neki misteriozni Mr. Rickett. Kdo je, odkod je, kaj je, niko prav ne ve. Okrog njegovega imena se pletejo danes že romantične legende, ravnotako kot so se pletele okrog tajinstvenega arabskega polkovnika Lawrencea, ali okrog admiralov Chesterja, ali polkovnika Yatesa, ali polkovnika Fawcetta, ali farmerja d'Arcyja, ki so vsi bili v svoji dobi legendarni pionirji mednarodnega kapitala ter so v njegovem imenu zasedali bogastva naše zemlje. Dolgi kablagrami režejo danes vsled njega oceane in radio-postaje vseh kontinentov pripovedujejo o razburjenju, ki ga je povzročil Rickettov obraz, ko se je naenkrat pojavil sredi pen razburkanega abesinskega spora, bledi obrti in brezdušni obraz mistra Ricketta, ki je samo maska brezimnega mednarodnega denarja, sveta gospodarja, bi pristavilo naše ljudstvo.

Pri abesinski koncesiji, ki je sedaj že zopet ukinjena, ker jo je denarni trust sam zavrgel, ni toliko zanimivo dejstvo samo, da je abesinski cesar v stiski, v kateri se trenutno nahaja, prodal polovico svojega cesarstva neki denarni družbi, ki dobiva pravico, da 75 let izkorišča vsa podzemeljska bogastva. Mnogo bolj zanimivo in naravnost presunljivo pa je razodetje, da je torej tudi v Abesiniji na dnu vsega spora le navadno vprašanje denarja. Toliko smo brali o abesinskem sporu, odkar je lani decembra obležalo 130 Abesincev in Italijanov na pušavskem peku okrog studenca pri Ualualu, koliko se je pisalo o potrebi, da se Abesiniji prinese luč civilizacije, da se daruje abesinskim sužnjem svoboda, koliko se je zopet od druge strani poudarjalo, da je treba Abesiniji obraniti pravice samoodločbe in da sta njena neokrnjenost in politična svoboda dve svetlini, ki jih je vzela pod svoje okrilje Zveza kulturnih narodov. Po vsej tej dolgi debati, ki se je vedno gibala na vzvišeni ploskvi etičnih načel pa je zarezal skozi vse te učene razprave Rickettov obraz in povedal, da je vse, kar smo o abesinskem sporu slisali, gola hinavščina. Resnica pa je bolj enostavna. Abesinija ima to nesrečo, da je bogata na naravnih zakladih, po katerih hrepeni mednarodni kapital, ki mu nobeno sredstvo ni nemoralno, samo, da svojemu pohlepu zadosti.

Rickett, to je mnogo bolj simbol, kot pa ime za človeško osebnost. Simbol tistih tajnih sil, ki jih mi, običajni smrtniki, ki se še za ideale navdušujemo, ne opazimo, a ki dejansko vse zgodovino čisto po svojo usmerjajo. Takšnih Rickettov smo v povojni zgodovini že mnogo doživeli, seveda pod drugimi maskami. Zakaj na primer je bilo treba Turčijo razkosati, zakaj ustanoviti neodvisno arabsko državo v Iraku? V sled zaščite narodnih in verskih manjšin, so pravili na mednarodnih konferencah in jim je galerija javnega mnenja ploskala. Toda niko se ni zmešnil za verske in narodne manjšine, ki jih je Turčija ob mirni asistenci kulturnih velesil poklala. Odločili so usodo razni Ricketti, ki so se takrat pisali Gulbenkiani in Chesterji in Fisherji, ki so nosili v žepu koncesije za izkoriščanje petrolejskih vrelcev in so prislili državniške, da so s topovi politične meje prilagodili mejam, ki jih je že potegnil mednarodni kapital. O Armeneh in o Kurdi, o katerih ležijo ganljive spomence v arhivih mirovne konference, niko ni črnil niti besedice več. — Ricketti, ki so se pisali Whitehousei in Boveri in Deterdingi in Teaglei, že več kot 25 let razburjajo Mehiko. Revolucija sledi revoluciji. Zakaj? Ker mehiško ljudstvo ne more več prenašati krščanstva? Ker se je prepričalo, da je boljše življenje zares višek človeškega napredka? Za kadečimi razvalinami božjih hramov in boljše življenjske poti hodijo stradalajoča ljudstva se režijo obrabi Rickettov, ki jim ni mar, če služijo mehiško ljudstvo Bogu ali vragu, ki želijo samo sebi po petrolejskih zakladih mehiške dežele in se ne strajajo nobenih žrtv, samo, da postrežejo svojim pohlepom. Le da priprosto ljudstvo tega ne vidi in se navdušuje za »ideale«, med tem ko Ricketti vrtajo njegov petrolej. — Tri leta je trajala krvava uničujoča vojna med Bolivijo in Paragvajem v močvirnatih pragozdovih Gran Chaca. Ljudstvo še danes ne ve, zakaj je krvavelo. Govorili so mu o vzvišenih domovinskih idealih, o neveljavih življenjskih interesih. Toda tudi tam so že stali v ozadju za topovskimi dimi in za lažnimi umirajočimi mladih vojakov tajinstveni Ricketti, oblečeni zopet v druge maske in noseči druga imena: Davisov, Luizov, Cambronov, kot zastopniki mednarodnega in brezimenega kapitala, ki so čakali, da čez kupe mrličev pridejo do tolikanj zaželenega bogastva v petrolejskih ležiščih Črne reke v Gran Chacu.

Zato ni čudno, da se je Rickett pojavil tudi v Abesiniji. Čudno je samo to, da se je pokazal tako zgodaj. Mednarodnemu kapi-

Predsednik vlade se je vrnil iz Pariza

„Lahko je zadovoljen naš narod“

Dr. Stojadinović o aktivnem saldu naše diplomatske delavnosti zadnjih dni

Belgrad, 6. septembra. AA. Z današnjim zagrebškim brzovlakom se je vrnil iz Pariza predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović v spremstvu svojih kabinetnih šefov Gašića in Protića.

Na železniški postaji so predsednika vlade sprejeli člani kraljevske vlade, veliko število senatorjev in poslancev, člani diplomatskega zbora, med njimi tudi francoski poslanik na našem dvoru grof Robert Dampierre, pomočnika zunanjega ministra Jurišić in Martinac, višji uradniški ministrskega predsedništva in zunanjega ministrstva, dalje naš novi poslanik v Pragi dr. Protić, šef centralnega presbiroja dr. Luković in večje število domačih in tujih novinarjev.

Ko se je vlak ustavil, je stopil v salonski voz g. predsednika ministrskega sveta francoski poslanik grof Dampierre in ostal z dr. Stojadinovićem nekoliko minut v razgovoru.

Zatem je dr. Stojadinović sprejel v svojem vozu člane vlade in na kraju zastopnike časopisja, ki jim je na njihova vprašanja o vtisih s svojega obiska v Parizu izjavil tole:

»O tem, kako smo govorili, vam lahko več povem, kakor pa o vsebini naših razgovorov. Moji razgovori s predsednikom francoske vlade Lavalom so bili zelo dolgi, hkratu pa tudi zelo lahki. Odnosi iskrenega in globokega prijateljstva med Francijo in Jugoslavijo so mi olajšali delo in ni mi bilo težko pojasniti Lavalu, kako gledamo tu

na posamezna vprašanja sodobne mednarodne politike. Po končanih razgovorih sva mogla z Lavalom javno ugotoviti svoje popolno soglasje v vsem.

Na drugi strani bodo poročila, ki sem jih dal Lavalu kot predsednik stalnega sveta Male zveze neposredno po svojih razgovorih z dr. Benešom, Titulescom in Ružiča Arasom na Bledu, brez dvoma olajšala Lavalu njegovo sedanje diplomatsko skejo v Zenevi. Tam čaka Lavala zelo težka in obremenjena častna naloga.

Na ta način je bila moja pot časovno prav dobro določena po Bledu in pred Zenevo. To je v ostalem ustrezalo tudi mojemu načrtu, ki sem ga bil sam dočel: najprvo Mala zveza, potem Balkanska zveza in nato Francija.

Da sem bil v Parizu zelo prišerno sprejet, vam je že znano. Razume se, da ta sprejem kakor tudi tisto visoko odlikovanje, ki sem ga prejel od predsednika francoske republike Lebruna, ni veljal samo meni osebno, marveč vsej naši državi, zvesti zavaveznici Francije.

Z eno besedo: z uspehi svojega pota v Pariz sem zadovoljen, z njimi je lahko zadovoljen tudi ves naš narod. Če združim svoje potovanje v Pariz s konferencama Male zveze in Balkanske zveze na Bledu, tedaj lahko brez pretiravanja rečemo, da izkazuje bilanca naše diplomatske delavnosti zadnjih dni aktiven saldo v našo korist.

V velikih vprašanjih mednarodne politike ima kraljevina Jugoslavija svoja stališča, ki odgovar-

jajo njenim bitnim interesom in ki z njimi popolnoma soglašajo njeni najbližji prijatelji in zavezniki.

Kadar prinašam takšne rezultate v Belgrad, tedaj lahko mirne vesti gledamo v bodoči razvoj mednarodnih dogodkov, v kolikor smo pri njih sami prizadeti, je končal dr. Stojadinović svoje izjavo.

Knez-namestnik v Belgradu

Belgrad, 6. sept. AA. Davi ob 8 se je vrnil v Belgrad Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle v spremstvu ministra dvora in prvega adjutanta.

Lavalova zahvala

Belgrad, 6. sept. AA. Predsednik vlade dr. Milan Stojadinović je prejel od predsednika francoske vlade tole brzojavko:

Nj. ekselenci dr. Stojadinović, predsedniku ministrskega sveta in zunanjemu ministru kraljevine Jugoslavije. — Hvala Vam za Vaso brzojavko. Medtem, ko se vračate v Belgrad, mi je do tega, da Vam izjavim, kako sem radi najinega sestanka in prisrčnosti najinih razgovorov srečen. Tesno sodelovanje in stiki prijateljstva in zavezništva, ki spajajo obe naši državi, nam omogočajo, da z uspehom delamo za slovo in mir, ki sta jim Francija in Jugoslavija tako globoko vdani. — Pierre Laval.

Na kraljev rojstni dan

V Belgradu

Belgrad, 6. septembra. AA. Za rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. se je danes ob 10 dopoldne vršila v katoliški cerkvi Kristusa Kralja svečana služba božja. Cerkev je bila polna ljudi. Svečanosti so se udeležili odposlanec Nj. Vel. kralja letalski polkovnik za generalštabne posle Dragutin Savić, minister za trgovino in industrijo dr. Milan Vrbanić, minister brez portfelja dr. Seklija Behmen, podpredsednik senata dr. Miroslav Ploj, podpredsednik narodne skupščine dr. Franjo Režek, bivši minister Ivan Puceji in dr. Drago Marušić, mnogo senatorjev in poslancev, zastopniki posameznih ministrstev, univerze, državnega sveta, upravnega sodišča, državnega sodišča za zaščito države, belgrajske občine in predstavniki raznih človekoljubnih in kulturnih društev ter mnogo Belgrajčanov. Svečano službo božjo je opravil nadškof dr. Rafael Rodić ob asistenci desetih duhovnikov.

V Zagrebu

Zagreb, 6. sept. b. Danes so se pričele svečanosti v proslavo prvega rojstnega dne kralja Petra II. V vseh zagrebških cerkvah so se vršile službe božje, ki so jim prisostvovali zastopniki vojaških in civilnih oblasti. V stolni cerkvi je daroval sveto mašo zagrebški nadškof dr. Ante Bauer. Na Jelatičevem trgu je bila postavljena velika galerija, vsa okrašena z zelenjem in cvetjem ter državnimi trobojnicami in sicer izpred spomenika bana Jelatića. Na njej so bili zastopniki civilnih in vojaških oblasti, ki so gledali revijo zagrebških vojaških enot. Ob 10.30 je bil mimohod. Vojski so defilirali pred armadnim generalom Jurišićem Pantelijem, ki je poveljnik 4. armadne oblasti, ves mimohod pa je bil v rokah mestnega poveljnika divizijskega generala Mihajla Bodija. Na galeriji so bili ban savaške banovine dr. Kostrenčić, župan mestne občine Rudolfa Erber, vsa generaliteta, zastopniki kulturnih, socialnih in drugih društev ter Sokola. Med njimi je bil tudi predsednik jugoslovanske akademije dr. Bazala, predsednik sodišč itd. Po vsej dolžini Ilice, Mesničke ulice, Jurišićeve ceste in po drugih ulicah je bilo na desetisoče prebivalcev. Ljudstvo je vojsko burno pozdravljalo s frenetičnim aplavzom. Defilirale so vse zagrebške vojaške enote od pešadije do najtežjih motoriziranih topov. Mimohod so zaključili oddelki našega letalstva. Nato je bil sprejem v banskih dvorih in vpisovanje v knjigo, potem pa še banket v grajski kleti. Zvečer je zagrebški Sokol priredil svečano akademijo.

V Bukarešti

Bukarešta, 6. sept. AA. Za rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. se je v raski pravoslavni cerkvi v Bukarešti vršila svečana služba božja. Razen zastopnika kraljevine Jugoslavije so se udeležili maršal dvora Ilijašević, zastopnik kraljevega dvora prometni minister Franasovici in zastopnik romunske vlade, diplomatski zbor in mnogo drugih prijateljev Jugoslavije. Po cerkveni slovesnosti je priredil jugoslov. poslanik Niko Perić svečan sprejem, ki se ga je udeležil ves odlični svet romunske prestolnice.

talu je to nerodno in se sedaj izgovarja. Lepše bi bilo, če bi bila izbruhnila vojna v imenu človečanstva za osvoboditev abesinskih sužnjev kot pa za petrolejska ležišča, za katere se borijo Ricketti Anglije, Amerike, Italije in Japonske na ozemlju abesinskega cesarstva. Za nas je pojava Ricketta slabo znamenje, kajti Ricketti so v Abesiniji in sploh v zgodovini isto, kot šakali v puščavi. Kjer je mrhovina, tam se zbirajo. Sužnji bodo še naprej sužnji, civilizacije še dolgo ne bo v

V Atenah

Atene, 6. sept. AA. Danes ob 11 se je v tukajšnji ruski cerkvi vršila svečana služba božja v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Cerkvenemu opravilu je prisostvoval odpravnik poslov jugoslovanske poslanstva g. Vojimir Holec, dalje princeza Dimitrova, metropolit Jevrotije in vse osebje poslanstva ter člani jugoslovanske kolonije ter člani grško-jugoslovanske lige. Cerkev je bila nabito polna. Diplomatski zbor in zastopniki grških civilnih in vojaških oblastev so čestitali odpravniku poslov in izrekli najlepše želje za rojstni dan Nj. Vel. kralja. Nato se je vršil v jugoslovanskem poslanstvu sprejem. Pri tej priliki sta govorila odpravnik poslov in najstarejši član jugoslovanske kolonije v Atenah.

V Soliji

Solija, 6. septembra. AA. Za rojstni dan Nj. Vel. kralja Jugoslavije Petra II. se je v tuk. katedrali sv. Nedelje vršila svečana služba božja. Cerkevne obrede je opravil solijski metropolit Stefan v svečanem ornatu in ob asistenci sedem svečnikov in dveh diakonov. Cerkev je bila nabito polna najizbraniših osebosti in zastopnikov korporacij in prebivalstva. V imenu kralja Borisa III. so svečanosti prisostvovali načelnik kraljeve pisarne general Panov, prvi adjutant polkovnik Uzunov in dvorni svetnik Grujev. Dalje so bili navzoči predsednik vlade Andrej Tošev z člani vlade. V imenu jugoslo-

Veličastna revija čet na Banici

Knez-namestnik je pregledal mimohod naše slavne vojske

Belgrad, 6. sept. m. Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. se je tudi v naši prestolici izvršila na najbolj svečan način. Uvod v to proslavo je bila že včerajšnja grandiozna bakljada po belgrajskih ulicah, katere so se udeležile nepregledne množice ljudstva. Danes na vse zgodaj so se pričele zbirati množice ljudstva na prostorni poljani na Banjici, kjer je bila za 9 napovedana revija vseh vojaških enot belgrajske garnizije. Ob 8 so bili na novozgrajeni tribuni na banjiškem polju zbrani že vsi zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Tam sta bila tudi kraljevska namestnika dr. Ivo Perović in dr. Radenko Stanković, nadlje vsa kraljevska vlada s predsednikom dr. Milanom Stojadinovićem na čelu, nato predsedstvo narodne skupščine, bivši predsedniki vlade, ministri, generaliteta, vrhovni zastopniki vseh ver, diplomatski zbor in vsi vojaški odposlanci tujih držav na našem dvoru. Na nasprotni strani tribune pa so se zgrinjale množice naroda. Točno ob pol 9 je prišel na banjiško polje Nj. Vis. knez namestnik Pavle v spremstvu ministra za vojsko in mornarico, armadnega generala Petra Živkovića, šefa generalnega štaba generala Ljubomira Marića, prvega adjutanta Nj. Vel. kralja generala Vojina Colak-Antića ter drugih generalov.

Nj. Vis. knez-namestnik je pri pregledu čet pozdravil vojaštvo z vojaškim pozdravom »Pomozi Bog junaci!«, nakar je vojaštvo strumno odgovorilo »Bog ti pomogo!« Ko je knez Pavle prijahal na Banjico, je sprejel

takoj raport od poveljnika parade armijskega generala Vojislava Tomića. Vojaška godba je ob tej priliki zaigrala državno himno, nakar je knez-namestnik pregledal čete, ki so bile razvrščene na prostornem banjiškem polju. Ko je knez Pavle s svojim spremstvom prijezdil pred slavnostno tribuno, se je pred njo ustavil, nakar je pričela revija čet, ki se je v najlepšem redu izvršila in napravila na vse navzoče najgloblji vtis. Posamezne vojaške edinice so korakale v vzornem redu ter so bile pozdravljene z vzklikanjem naši hrabri vojski od navzočih dostojanstvenikov, kakor tudi od tisočglave množice občinstva. Revija čet je trajala nad pol ure. Čim je bila končana, je takoj začel zapusčati banjiško polje knez-namestnik Pavle ob zvokih državne himne.

Po reviji čet na Banjici so se opravile zahvalne službe božje za dolgo in srečno življenje našega mladega kralja po vseh cerkvah in molitnicah. Zahvalnim službam božjim so prisostvovali zastopniki Nj. Vel. kralja, zastopana je bila vlada in vojaške oblasti. Zahvalna služba v saborni cerkvi je bila ob 10 dopoldne in so ji prisostvovali vsi kraljevi namestniki, vsa vlada in ves diplomatski zbor. Pobožnosti je opravil sam patrijarh srbske pravoslavne cerkve Varnava. V katoliški cerkvi v Krunski ulici pa je zahvalno službo božjo opravil belgrajski nadškof dr. Rafael Rodić ob mnogostevilni asistenci duhovščine. Kot zastopnik Nj. Vel. kralja je prisostvoval zrakoplovni polkovnik g. Savić, kraljevsko vlado pa sta zastopala trgovinski minister in minister brez portfelja dr. Seklija Behmen.

Po poročilih, ki so do večera dospela sem kaj iz posameznih krajev države, je bil povsod proslavljen rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. na naslovesnejši način ter so bili tega dne vsi Jugoslavlani zedinjeni v ljubezni do našega mladega vladarja, ki mu je kruta usoda že v najnežnejši mladosti naložila na ramena najtežje breme.

Abesinija in Italija pred Zvezo narodov

Zaloputnil je vrata...

Baron Aloisi je napravil v Ženevi položaj brez vsakega izhoda

Ženeva, 6. sept. c. Današnji dan je kriza Zveze narodov dosegla svoj vrh. Zdi se, da je usoda ženevske ustanove visela na nitki. Vsa ta kriza je izbruhnila zaradi tega, ker si je zastopnik male države Abesinije dovolil nekaj več, kakor je bilo doslej v zboru velisel dopušteno. Sinočnja sejo Sveta Zveze narodov je zahteval abesinski delegat, profesor pravne fakultete na Sorbonni g. Gaston Jeze, ki je hotel odgovoriti na zadnje Aloisijsve zahteve. V tem svojem odgovoru je nekoliko ostro napadel Italijo, češ da se Italija ravna po znamenem francoskem izreku: »Kdor hoče pobiti svojega psa, govori, da mu je pes pobesnel. Na tak način je Italija postopala že v več primerih in sedanje italijansko postopanje ni novo. Zato je zahteval Jeze v svojem govoru: 1. naj Zveza narodov v smislu čl. 10 paktu Zveze narodov zaščiti neodvisnost Abesinije in 2. naj Zveza narodov izvede postopek po čl. 15, odstavek tretji.

Seja Sveta ZN je bila precej kratka. Prvi je govoril mehiški delegat, ki je priporočal zmernost in hladno kri. Nato je predsednik Sveta ZN sporočil, da je bil pravkar sestavljen odbor petorice, ki bo do ponedeljka izdelal svoje poročilo v smislu čl. 15-III. Kratko je pristavil, da se je italijanski delegat vzdrl glasovanja za sestavo odbora.

Odbor petih

Ženeva, 6. sept. c. Po celodnevni hudih pogajanjih se je Svet ZN nocoj zopet sestel in je bil tudi italijanski delegat na seji prisoten, tako da je bilo mogoče sestaviti za poravnavo abesinskega spora poseben pododbor, v katerega so bili izvoljeni sledeči gospodje: Laval (Francija), Eden (Anglija), Madariaga (Španija), Beck (Poljska) in Ruzdi Aras (Turčija). Odbor ima nalogo, da Svetu poroča v par dneh o svojih zaključkih.

Boj za koncesije

Pariz, 6. sept. AA. Današnji »Journal« piše o pogajanjih, ki so bila zaključena med Egiptom in Sudanom glede preskrbe z vodo. Medtem ko je ameriška vlada prisilila svoje podanike, da so vrtni petrolejske koncesije v Abesiniji, skuša egiptiška vlada z vsemi silami, da preskrbi svojo zemljo z vodo iz Canskega jezera. Čeprav ima Egipt kralja, ki je bolj naklonjen Italijanom, in se je Velika Britanija upirala, da bi Egipt sprejeli v Zvezo narodov, so zdaj simpatije egiptiških nacionalistov, ki so sicer ogorčeni nasprotniki angleške vladavine, na strani Velike Britanije zato, ker brani Abesinijo. Zato je docela razumljivo, da Angleži niso preželi te vredne prilike in da si skušajo svoj položaj v dolini Nila zboljšati s pomočjo egiptiških nacionalistov.

Londón, 5. sept. AA. Tu potrjujejo vest, da sta Egipt in Sudan sklenila pogodbo o razdelitvi vode iz priroka Nila po izgradnji jezov na Canskem jezuru. Sudan bo razpolagal za destino te vode in bo plačal Egiptu letno odškodnino. Kasneje bo Sudan lahko povzela kontingent vode na polovico.

Splošna mobilizacija v Abesiniji

Ženeva, 6. sept. c. V večernih urah se je med sestankom Sveta ZN izvedelo, da je abesinska vlada danes izdala proglas za splošno mobilizacijo. Vest je vzbudila zelo veliko senzacijo.

Mobilizacija angleškega brodograja

Londón, 6. sept. c. Angleška admiraliteta je danes izdala proglas, da se pripravlja mobilizacija vse angleške rezervne mornarice.

Angleška letala v Egiptu

Milan, 6. sept. AA. Današnja »Gazzetta del Popolo« poroča iz Aleksandrije, da je tjakaj prispele angleška letalska letala za letala 470 vojaških letal. Letala so takoj poslani na letališče v Abu Kirju. Z isto ladjo je prispele tudi velike število vojaških avtomobilov, orožja in municije. List pristavlja, da se angleške vojaške oblasti pogajajo z egiptiški carinskimi oblastmi v Aleksandriji glede delne prepustitve carinskih skladišč za vojaške potrebe.

Egiptet hoče zapreti Suez

Kairo, 6. sept. c. Egiptiška vlada je danes sestavila odbor treh pravnikov, ki naj prouči možnost, kako bi uprava Sueskega prekopu zaprla prehod vsem ladjam, ki prevažajo vojaštvo ali pa vojne potrebščine. Egiptiška vlada hoče predlagati za zaporo Sueskega kanala dve rešitvi: 1. egiptiška vlada bi smela sama zahtevati od kanalske uprave, da se kanal zapre, 2. egiptiška vlada bi mogla zahtevati od Zveze narodov, naj kanal zapre. Istočasno so se razširile vesti, da je londonska vlada sporočila, da bo poslej ona razpolagala z vsemi prevoznimi sredstvi v Egiptu, ker jih bo rabila za vojaške namene.

Italija utrjuje Dodekanes

Carigrad, 6. sept. AA. Listi priobčujejo poročila z malazijske obale, ki izpolnjujejo poročila iz Aten, da so italijanske vojaške oblasti na Dodekanesu odredile obsežne ukrepe. Pred otokom Nerosom je večje število italijanskih pomorskih enot. Mobilizirani so vsi vojni obvezniki grške narodnosti.

Titulescu v Ljubljani

Ljubljana, 6. sept. Nocoj se je peljal skozi Ljubljano romunski zunanji minister Titulescu na poti iz Bagdastina. Na tukajšnji postaji je sprejel v salonskem vozu romunskega konzula v Ljubljani g. Jelačina. Tekom tega razgovora se je g. Titulescu izredno zanimal za naše razmere, zlasti pa še za naše gospodarstvo. Izjavil je, da je dobil najboljši vtis v Sloveniji za časa zasedanja Male zveze na Bledu in je v obče Slovence hvalil, da smo inteligentni narod. V svojem razgovoru se tudi ni mogel zadržati, da se ne bi še enkrat spomnil na male mariborske harmonikarje, ki so na Bledu tako triumfirali. G. Titulescu potuje proti Bledu.

Domači odmevi

Politični profesionalci brez pristašev

Danes bi se morali sestati senatorji, ki se prištevajo k pokojni JNS, in člani glavnega odbora JNS. Sestanku bodo prisostvovali tudi pohorci, to je »prečanski« poslanci in senatorji, vsi člani proslute JNS. Iz Belgrada poročajo, da bodo pohorci skušali pridobiti za svoj program g. Uzunovića, predsednika JNS. Pohorci so bili tako brihtni, da so spoznali, da ljudstvo neče več JNS, to je stranke, ki je odgovorna za nesrečno politiko in gospodarstvo zadnjih let, in so zato sklenili, da mu servirajo staro in plesnivo jed s svežo začimbo. G. Uzunović, ki je znan kot politik, ki se ne zna obvladati, in je zelo klepetav, pa je povedal po pravici, da hočejo oni in pohorci, prav za prav oživiti staro JNS, ki jo je celo Jevtić preklel. Razlika med pohorci in Uzunovičem je le taktične narave, kolikor predlagajo prvi, naj bi plašč, pod katerega bi se skrili stari politiki, no-

sil napis »Jugoslovanski nacionalni blok«, medtem ko je Uzunović za staro »tablo« JNS. Širijo se celo glasovi, da bi se celo Jevtić, ki se je za časa zadnjih volitev bal znamenja JNS kakor hudič križa, nenadoma zopet oklenil te stare zdrsane firme. Kakšen ugled naj bi takni možje, ki se zdaj zbirajo iz vseh vetrov in proglašajo staro črno zopet za belo, uživali med narodom? Oni prav dobro vedo, da med narodom pomenijo toliko, kolikor JNS in njena zavožena politika. Zato pa se med narod ne upajo. Povsem pravilno ugotavlja »Obzorje«, da bi si radi zopet pridobili oblast s političnim manevriranjem in kombiniranjem za zaprtimi vrati, ker se ne upajo iti med ljudstvo. Dokler so imeli oblast v rokah, so trdili, da je za njimi ves narod. Naj pa grejo zdaj med narod in videli bodo, koga prav za prav predstavljajo. To so politični profesionalci, ki se žive od zapuščine Uzunovičevega, Srškičevega in Jevtičevega režima; tudi med pohorci jih ne manjka. V resnici nimajo za seboj peščice pristašev, zaključuje »Obzorje«.

Škof dr. Rožman odhaja v Ameriko

Nocoj je z vlakom ob 8.50 odpotoval iz Ljubljane naš vladika škof dr. Gregor Rožman. Ljubljanski občinstvo, med katerim je bilo mnogo odličnikov in predstavnikov, mu je na kolodvoru priredilo prisrčno slovo ter mu ponovno izkazalo vse izraze vdanosti. — Kakor smo poročali, potuje škof dr. Rožman v Ameriko, da tam obišče slovenske rojake, katerim bo priredil misijon. Pri slovesu so bili n. akolodvoru zbrani vsi ljubljanski kanoniki s stolnim prostom g. Ignacijem Nadrahom na čelu, dalje vsi ljubljanski župniki, mnogo ljubljanske duhovščine, zastopniki frančiškanskega reda, vizitator lazaristov dr. Schmidt, zastopniki jezuitov, prior križevniškega reda p. dr. Učak, zastopniki reda usmiljenih bratov ter zastopnice ženskih redov. Med uglednimi osebnostmi so bili pri slovesu navzočni med drugimi: bivši predsednik občinske samouprave dr. Natlačen, predstavnik Kat. akad. starešinstva minister n. r. dr. Gosar, predsednik Narodne Galerije dr. Windischer, zastopniki Rafaelove družbe, predstavniki raznih katoliških organizacij, kakor Prosvetne zveze, Krščanske ženske zveze, dijaških društev itd.

Knezof je prišel na kolodvor v visokem spremljevalni nadškof dr. Jeglič in ravnatelj g. Jagodica. Prisrčno se je škof dr. Rožman razgovarjal z raznimi predstavniki in odličniki, prav tako pa tudi z ljudstvom, ki se je ginjelo poslavljalo od njega.

Časnikarjem je tik pred odhodom izjavil: »Z veseljem grem na pot, ker vem, da mi ni potrebna nobena skrb. Ob svoji vrnitvi bom našel škofijo v istem redu, kakor jo zapuščam. Neseam iz domovine priložnost ameriškim Slovincem, kakor so mi jih mnogi naročili, neseam pa tudi svoje. Upam, da bo moja pot v Ameriko še bolj pripomogla k utrditvi zveze med domovino in ameriški rojakile«.

Knezof je tudi dovolil časnikarskim fotografom, da so ga fotografirali. Zadnje prisrčne poslovilne besede sta pa spregovorila nadškof dr. Jeglič in škof dr. Rožman. Večstolovna množica je prisrčno vzklicala škofu, ko je vlak odhajal med klici, kakor: »Srečno pot« ter »Na skrajnjem svidenju«. Je vlak odpeljal škofa dr. Rožmana. G. škofa spremlja v Ameriko župnik ref. Oman iz Clevelanda, ki se je letošnje poletje mudil v Sloveniji.

Akademija Jadranske straže

Nocoj ob pol 9 je priredila mestna občina delegatom Jadranske straže pozdravni večer z večerjo v dvorani Zvezde na Kongresnem trgu. Najprej je pozdravil številne odbornike izvršnega in glavnega odbora Jadranske straže iz Splita in vse delegate oblastnih odborov ljubljanski župan dr. Vladimir Ravnihar kot gostitelj. Zatem so še govorili predsednik občinskega odbora JS podban dr. Pirkmajer, nato pred. naraščaja JS nač. prev. odd. ban. uprave profesor Breznik, v imenu primorskih emigrantov dr. Cernelj in končno podpredsednik izvršnega odbora JS Stipančič. Večer je bil izredno prijeten. Za zabavo je skrbel vojaška godba 40. pešpolka. S pesmijo se je pa postavil slovenski kvintet. Priprčani smo, da bo ostal večer delegatom JS v prijetnem spominu in z njimi tudi Ljubljani.

Nočni streli sredi mesta

Danes okoli 2 zjutraj so se prebudili prebivalci, ki stanujejo v sredi mesta vsled močnega strela, ki je odjeknil iz nekega stanovanja. Policija je takoj obkolila hišo, neznanec pa je skočil iz prvega nadstropja in pobegnil. Izkazalo se je, da se je samokres sprožil slučajno, ko ga je hotel neznanec izprazniti. Nesrečni lastnik tega samokresa se je hotel po tui nesreči odpeljati z avtomobilom v Cerkljevo v bližino državne meje in se mu je to deloma posrečilo. Toda šentiljski orožniki, ki so se takoj podali na delo, so našli še sled za njim. Gre za mehaničnega pomočnika Martina Salamona iz Zagreba. Pri padcu skozi okno se je precej poškodoval na obrazu. Danes je pri zaslišanju povedal, da je zbežal zato, ker ni imel orožnega lista ter se je želel kazni.

Tabor skavtov

Belgrad, 6. sept. m. Danes popoldne po 5 je pričel zasedati na Topčiderskem brdu zvezni tabor skavtov kraljevine Jugoslavije, katerega se je udeležilo par tisoč skavtov iz naše kraljevine ter so prišli nanj tudi močne skupine skavtov iz bratskih slovenskih držav. Pri današnji otvoritvi III. zveznega skavtskega tabora je bila slovesna blagoslovitev zastave, ki jo je daroval Nj. Vel. kralj Peter II. jugoslovanskim skavtom.

CSR: Jugoslavija 0:0

Belgrad, 6. sept. m. Za današnje mednarodno tekmo med našo in češkoslovaško državno reprezentanco je vladalo ogromno zanimanje. Ljudstvo je že za časa predigre med naraščanjem Belgrada in Zagreba, ki je končala z zmago Belgrada 4:1 (3:1), napolnito igrišče BSK do zadnjega kotička. Siromašni ljubitelji tega sporta so zideali vse ploke igrišča in skozi špranje opazovali potek igre. Vsa tekma je potekala skrajno pravilno in oblačlovati je samo, da je v prvem polčasu ni nastopil Marjanovič, ker bi bila igra brez dvoma mnogo lepša v času telega igranja in bi se skoro gotovo dosegel ugoden rezultat za Jugoslavijo. V nedeljo nastopi brusko moštvo proti belgrajskemu moštvo, ki pa bo v glavnem sestavljeno iz igralcev BSK.

Napredovanje v vojski

Belgrad, 6. sept. m. V »Službenem vojnom listu« je izšel ukaz, s katerim je Nj. kralj, Vis. knez namestnik Pavle napredoval v čin konjiškega brigadnega generala.

Belgrad, 6. sept. m. Kakor običajno, so tudi letos na kraljev rojstni dan napredovali sledeči častniki: za viceadmirala kontraadmiral Marjan Polić; za brigadne generale pehotni polkovniki za generalstabe posle Mihailo Stajić, Milorad Majstorović, Viljem Klobučar, Jovo Kukavičič, Milutin Milenković, Čedomir Stanojević, Kosta Gjorgjević, Miodrag Marinković, Peter Ilić; topniški polkovniki Zivorad Božić, Miloje Popadić, Dušan Radovanović, Peter Sretenović, Živojin Pavlović, Vojislav Kuzmanović, Jovan Ačimović; konjiška polkovnika Dušan Isaković, Bogdan Jevtović, inženirska polkovnika Milan Kostić, Božidar Putniković; topniško-tehniški polkovnik Vladimir Krtić, eodni polkovnik Miloš Jakovljević; v čin polkovnika so napredovali med drugimi sledeči Slovinci: Franc Tomše, Anton Parle, Vladimir Vauhnik, Ivan Brozović, Ivan Markuli, Egon Skrljar, Tonči Kokali, Fran Kapicek, Ciril Danda, Miroslav Navratil, Rudolf Plazinka; v čin majorja sledeči kapetani I. razreda Jakob Potočnik, Franjo Caherl, Ljubomir Broz, Vladimir Vodopivec, Stanislav Kajfež, Josip Dežman, Ludvik Pogacar, Josko Slobodan, Oton Pečar, Slavko Gortan, Vilibald Premrov, dr. Aleksander Žigan, Vekoslav Cerjak; za višje vojaškega kapelnika IV. razreda Dragotin Schmidt; za kapetane II. razreda sledeči poročniki Slovinci: Anton Metelko, Mavricj Loboda, Božidar Taborski, Feliks Rus, Ivan Prelog, Stanislav Skoberne, Viktor Kramarić, Josip Batelka, Karel Orehek, Bogomir Zunković, Janez Zadnik, Vinko Poljanec, Jakob Baloh, Peter Balog, dr. Janoz Gantar, Josip Kranjc, Ivan Macele; v čin poročnika vojne ladje II. razreda poročniki fregate: Anton Ranzinger, Božo Miren, Feliks Steršen, Franjo Kefer, Ivan Osterc, Adolf Menčak; za poročnika podporočnik Janez Bregar; v čin poročnika fregate dosedaj poročnik korvete Rudolf Vinklar; za nižje vojnotehniškega uradnika II. razreda letalsko-tehniške stroke Ivan Šimenc; za nižje vojnega uradnika II. razreda: Hinko Peček, Franjo Sedej, Janko Turk; za nižje veterinarskega poročnika II. razr. Josip Eckhardt, Josip Cofar; in podporočnika narednika Slovence Francižek Kranjc in Jožef Tomik; za vojaškega pisarja IV. razreda naredniki vodniki Karel Rister, Josip Voje, Karel Breznik, Albin Stergar, Albert Mavšič. Dalje je napredovalo tudi večje število rezervnih častnikov.

Nastop sabljačev v Mariboru

Danes so se pričeli v terasni dvorani hotela »Orel« banovinsko prvenstvo v sabljanju. Prireditvi so prisostvovali podžupan g. Golouh, predeednik »Mask« dr. Tomineš ter g. Plaha, predsednik Zveze sabljačev. Na prvenstvo je prišlo 9 ilirjanov s Pengovom, Marijonom in Korošcem pod vodstvom podpolkovnika Cvetka ter Zagrebčan Trelinjaka. »Mask« je postavil 5 tekmovalcev. Popoldne se je vršilo prvenstvo tekmovalcev juniorjev v floretu ter prvenstvo tekmovalcev seniorjev v sabljanju. Dobro šolo in veliko tehnične znanja je pokazal juniorski prvak Frlan (Ilirija). Drugopolasirani Cvetko se bori še preveč z mladostno ognjevitostjo. Mariborčan Uršič si je osvojil prvenstvo juniorjev v sabljanju. Najlepšo borbo so podali seniorji v sabljanju. Prvak je postal Trelinjak (Concordija, Zagreb), ki je zadivil gledalce s svojimi bliskovitimi akcijami in paradami. Rezultati so naslednji: floret juniorji. Nastopilo je 6 tekmovalcev: 1. Frlan (Ilirija) 4 zmage, 2. Cvetko (Ilirija) 4 zmage, 3. Jelar (Ilirija) 3 zmage. Prva dva sta odigrala med seboj še eno borbo za prvenstvo. Zmagal je Frlan s 5 : 3.

Sablanje juniorji — trije tekmovalci: 1. Uršič 2 zmage, 2. Pengov Marjan (Ilirija) 1 zmaga, 3. Stukelj (Mask).

Sablanje seniorji — 4 tekmovalci: 1. Trelinjak (Concordija, Zagreb) 3 zmage, 2. Marjon (Ilirija) 2 zmage, 3. Pichler (Mask) 1 zmaga.

Maribor: Rapid 4:3 (3:2)

Za uvod v jesensko nogometno sezono sta danes stara mariborska rivala Maribor in Rapid odigrala prijateljsko tekmo, ki je potekala res zelo fair. Nastopila sta s pomlajenimi moštvi, ki sta se prav dobro obnesli. Zlasti za Maribor lahko rečemo, da je prebil krizo in se z velikim zanimanjem pričakuje njegov nastop v prvenstvu. Poznala pa se je obema kluboma polna pavza, zlasti v drugem polčasu, ki je tempo nekoliko popustil. Radi težkega, blatnega terena je zmagovala boljše tehnika Maribora, ki si je zaslužen pobor rezultat v zjojo korist. Tekma je bila 20 minut pred koncem zaključena radi mraka. Odigrala se je tudi med rezervama obeh klubov tekma z enakim rezultatom 4:2 za Maribor.

Hmelj

Prav kakor včeraj, se je tudi danes pri razmeroma nekoliko živahnem povpraševanju nadaljevalo z nakupovanjem po neizpremenjenih cenah. Zadnje dni je več zanimanja tudi že za slabše blago in bo verjetno tudi za to prišla kupčija.

Položaj na hmeljskem tržašču je v glavnem neizpremenjen in se nadaljuje z nakupovanjem po neizpremenjenih cenah ter plačuje za rez izobno provvstno blago do 32 Kč, to je 58 Din za kg.

V Roudnici se je tendenca nekoliko uvrstila in se plačuje po 22–25 Kč, to je 40–45 Din za kg. Splošno je več povpraševanja predvsem za cenejša blago.

Dunajška vremenska napoved: Nestatno, po nekoži nalivi.

Francis Rickett, ki je dobil petrolejsko koncesijo v Abesiniji.

Aloisi odhaja

Ko je baron Aloisi zaslišal te odločne besede, se je takoj dvignil in razburjen zapustil dvorano. vrata za seboj zaloputnil. Na hodnikih je takoj nastalo razburljivo tekanje in zdelo se je, da bo italijanska delegacija še isto noč zapustila Ženevo. V splošni zmedbi, ki je nato nastala, nihče ni vedel, kakšen naj bi bil izhod. Prepustilo se je noči, naj izvrši svoje. Vsem se je zdelo najbolj pametno prespati negotovost in neizvestnost.

Brez izhoda

Davi je bil položaj popolnoma brezizhoden. Zato si je prvi v zgodovini Zveze narodov dovolil argentinški delegat, ki predseduje Svetu ZN, da je začel s konzultacijami, kakor si jih v parlamentarnih in notranjopolitičnih vprašanjih dovoljuje vladarji in predsedniki republik. Ob 9 dopoldne je generalni tajnik Zveze narodov Avenol klical posamezno v predsedstvo Zveze narodov naprej Laval, nato Edena in končno še poljskega zunanjega ministra Becka, turškega zunanjega ministra Tefvika Ruždi Arasa, španskega delegata de Madariaga in še nekatere druge zastopnike izvenevropskih držav. V teku teh konzultacij je bilo ugotovljeno, da poslej abesinski in italijanski delegat ne bosta mogla več sedeti pri isti mizi. Zato je treba spor prenesti pred drugi forum, kjer ne bosta niti Italija niti Abesinija. Na teh konzultacijah je bil sestavljen odbor petorice, ki naj do ponedeljka izdela svojo razsodbo v okviru resolucije z dne 4. avgusta 1935. Italijanski in abesinski delegat na te konzultacije nista bila klicana, vendar pa je italijanska delegacija do 4 popoldne trdno vztrajala na tem, da mora biti v odboru petorice zastopana tudi Italija. Po naročilu predsednika Zveze narodov je Laval sledilji pregovoril barona Aloisia, da je odnehal. Ob 4 popoldne so bila nato posvetovala pri Avenolu končana in časnikarjem je bilo sporočeno, da je končno vendarle sestavljen odbor petorice, ki bo reševal spor med Italijo in Abesinijo. V odboru so Laval, Eden, Beck, Ruždi Aras in pa de Madariaga.

Italijanski delegat noče sesti za mizo z abesinskim

Za 5 popoldne je bila sklicana nato seja Sveta ZN. Profesor Jeze je v imenu Abesinije še zmeraj zahteval, da mora prisostvovali seji. Italijanski delegat se je še zmeraj protivil, posebno zaradi tega, ker se je med tem opazilo, da ima odbor petorice širša pooblastila, kakor si je to zamisljalo italijanska delegacija. Na današnjih konzultacijah pri predsedstvu ZN je bilo sklenjeno, da se postavijo zahteve po pravni ureditvi, ki jih mora izdelati ZN proti zahtevam italijanskega predstavnika. To se pravi, da ima sedaj odbor petorice širša pooblastila, kakor jih je imela l. 1932 komisija ZN, ki je reševala spor med Kitajsko in Japonsko. Tedaj je komisija izven soglasnosti Sveta ZN in skupščine ZN obsodila Japonsko. — Prav isto bi se lahko toplot zgodilo, ker je Italija s tem, da je pregnala Abesinijo iz Sveta ZN, tudi sebe izključila iz soglasnega izdelovanja sklepa Sveta ZN, ki naj obsodi ali odobri njeno politiko.

Umrla nam je danes nenadoma naša zlata mamica, gospa

Marija Lužar roj. Repovš

soproga banskega šolskega nadzornika v pokoju

Pogreb predraže bo v nedeljo ob pol 3 popoldne iz hiše žalosti Postonjska ulica 16 (ob Tržaški cesti) na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 6. septembra 1935.

Fortunat, soprog: Ciril, Olga, Vladislav, otroci: Nada, sinaba, Janezek, vnuk in ostalo sorodstvo.

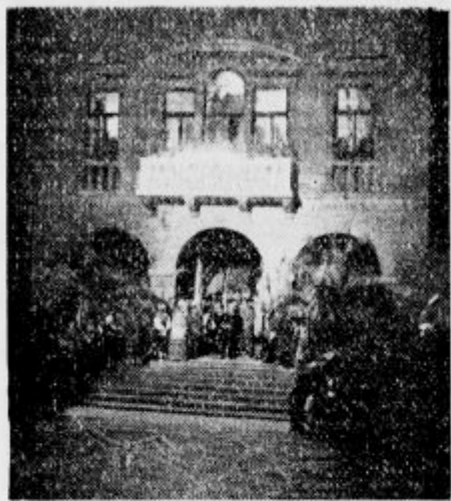
Rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II.

Prisrčne proslave po vsej deželi

V Ljubljani

Ljubljana, 6. septembra.

Za proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. se je Ljubljana lepo pripravila in praznovala ta dan prav posebno svečano. Ze na predvečer se je ob 8 razvila po mestu lepa bakljada, ki je končala pred razsvetljenim magistratom, ter je mestni župan v kratkem nagovoru poudaril po-

Na predvečer pred ljubljanskim magistratom

memnost prireditve, s katero prvič proslavljamo rojstni dan našega mladega vladarja. Ljubljana je bila vsa slavnostno razsvetljena, zlasti Kongresni trg, ljubljanski Grad, Mestni trg, nebotičnik in druge stavbe. Tudi streli z Gradu so zvečer in danes zjutraj ob 5 opozorili ljubljanske meščane na ta dan, ki ga praznujemo prvič tako slovesno.

Vse mesto je v svečanem razpoloženju in ko je bila davi ob 8 v stolnici svečana pontifikalna maša, katere so se udeležili komandant dravske divizije, div. gen. Peter Nedeljkovič, brigadni general gosp. Pekić, ban dr. Pue, podban dr. Pirkmajer, ljubljanski župan dr. Ravnihar, podžupan prof. Jarc in veliko število oficirjev in rezervnih

Razsvetljeni spomenik sv. Trojice na Kongresnem trgu. V ozadju razsvetljeni grad.

oficirjev, je številna množica do zadnjega kotlička napolnila stolnico. Zastopano je bilo tudi Kat. akad. starešinstvo z dr. Gosarjem na čelu. Seveda je bil tudi polnoštevilno zastopan ves konzularni zbor, zastopniki raznih uradov in organizacij. Pri sveti daritvi, ki jo je daroval prevzvišeni knezoškof dr. Gr. Rožman ob asistenci generalnega vikarja, stolnega prošta, Ignacija Nadraba, so asistirali še stolni kanoniki dr. Opeka, dr. Klinar, dr. Stroj in J. Vole ob številni asistenci duhovščine.

Prav tako so bile danes v zvezi s proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. cerkvene slovesnosti v pravoslavni kapeli in protestantski cerkvi. Višek proslave rojstnega dne Nj. Vel. kralja II. pa je bila veličastna manifestacija Jadranske straže, o čemer poročamo obširno na drugem mestu.

V Celju

Ze na predvečer rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. se je Celje pripravilo, da ostoje proslavi rojstni dan svojega mladega kralja. Z vseh poslopj in hiš so zavirale državne zastave. Ob napovedani uri se je začel viti dolg sprevod, v katerem je korakala šolska mladina, četa vojaštva z lampijoni gasilec z bakljami, zastopniki uradov, korporacij in društev ter mnogo občinstva. Ves čas spreveda je občinstvo vzklikalo mlademu kralju, kraljevski hiši in kraljevini Jugoslaviji. Po vseh ulicah, kjer je šel sprevod, so bila okna svečano razsvetljena. Ko se je več tisočglava množica zbrala pred magistratom in napolnila ves ogromni prostor, jo je nagovoril župan dr. Goričan. Godba je zaigrala državno himno, navzoči so se zapeli himno Hej Slovani, nato pa se je občinstvo počasi razšlo. Komaj je bila proslava končana, je nebo zopet poslalo dež in je lilo kakor iz škafa. Pred sprevedom, med sprevedom in po sprevedu so streljali s topi na Miklavškem trgu.

Današnja proslava se je pričela s slovesno sv. mašo v Marijini cerkvi, katero je ob asistenci daroval gosp. opat Jurak. Sv. maše so se udeležili vsi predstavniki civilnih in vojaških oblasti, zastopniki društev in korporacij ter mnogo občinstva. Po katoliški službi božji so bile opravljene molitve tudi v pravoslavni in evangelijski cerkvi. Ob pol 10 dopoldne je bila nato pred mestnim poglavarstvom pred komandantom 39 pp. g. polk. Golubovičem in komandantom mesta g. polk. Nikoličem parada celjske garnizije.

Ob 11 dopoldne je bila v Narodnem domu v proslavo rojstnega dne akademija, ki jo je otvoril gosp. dr. M. Hrašovec z lepimi govorom. Združeni pevski zbori so zapeli »Jaz sem Slovane, mladinski pevski zbor mestne osnovne šole himno Podmladkarjev Jadranske straže, kvartet Glasbene Matice je igral Dvořakovo »Humoresko«, prof. M. Fabjančič je pa v zanositem in pesniško zasnovanem govoru podal sliko večstoletne borbe za osvo-

bojenje in združitev. Akademijo je zaključila alegorična slika, med katero je pevski zbor zapel državno himno.

Mesto je bilo ves dan praznično razpoloženo, vsi trgovski in obrtni obrati so počivali.

V Mariboru

Po velikih domoljubnih manifestacijah, ki se jih je v četrtek na predvečer rojstnega dne našega mladega kralja udeležil ves Maribor, se je vršila danes oficijelna proslava, združena z veliko vojaško paradom. V stolnici je služil ob 8 knezoškof dr. Ivan Tomažič pontifikalno sv. mašo ob asistenci stolnega kapljarja. Pri sv. opravi je pel stolni pevski zbor pod vodstvom kapelnika Glasperiča. Po maši se je vršila na Trgu Svobode pred mestnim poveljnikom generalom Hadžičem parada mariborske garnizije, ki ji je poveljeval polkovnik Petrovič.

Na Viču

Rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. se je na Viču proslavil z vso dostojnostjo in resnostjo. Na predvečer ob 8.15 je krenila iz Društvenega doma na Glincah bakljada, ki jo je priredilo Prosvetno

društvo s sodelovanjem novoustanovljene godbe Vič-Glince. Bakljada je krenila po Tržaški cesti skozi Rožno dolino in Novo vas nazaj na Glince ob spremljevanju velike množice članstva in prijateljev ter burnem vzklikanju kralju, Jugoslaviji in naši vojski. Prebivalstvo je ob cestah, kjer se je pomikal sprevod, razsvetlilo svoja okna in je bila vsa občina v zastavah. Izborna viška godba je slavnost še povečala. Eno uro prej pa se je vršila bakljada Sokola, ki je tudi imel sprevod po občini. Zeleti bi bilo, da se v podobnem slučaju upošteva že napovedana prireditve in da se ne napove nekoliko prej isto prireditve brez vednosti društva, ki je o tem že prej odločilo. Odlok je izzval med občinstvom živahne komentarje. Na sam rojstni dan se je vršila ob pol 9 v župni cerkvi zahvalna služba božja, katere so se udeležili poleg šolske mladine predstavniki uradov in društev.

V Trbovljah

Proslava kraljevega rojstnega dne je kljub slabemu vremenu potekla dosti bolj slovesno kot prejšnja leta. Sprevod so spremljale vse tri tukajšnje godbe, številni uniformiranci, dosti občinstva in bataljon bojnikov, ki v Trbovljah še obstajajo in so strumno nastopili.

Veličastna manifestacija Jadranske straže

Ljubljana, 6. septembra.

Ze pred 10 so se napolnile ljubljanske ulice z množicami, ki so hitele proti Kongresnemu trgu, kjer je bilo zbirališče Stražarjev. Veliko število gostov in podmladkarjev z zastavami se je zbralo okrog razsežne tribune na lepo okrašenem Kongresnem trgu, ki se je do pol 11 popolnoma napolnil. Ko je prišel nekaj čez pol 11 na tribuno kraljevi zastopnik div. general Peter Nedeljkovič, so združeni pevski zbori ob spremljevanju godb zapeli mogočno Jenkovo molitev »Ti, ki si ustvaril«. Mogočen je bil pogled po pestrem trgu, kjer je plapolalo nad 200 podmladkarskih zastav in približno prav toliko okrašenih drogov z napisi. Dež, ki je skušal motiti svečanost, ni mogel skvariti razpoloženja, čeprav je naenkrat ves Kongresni trg izgledal kot morje dežnikov.

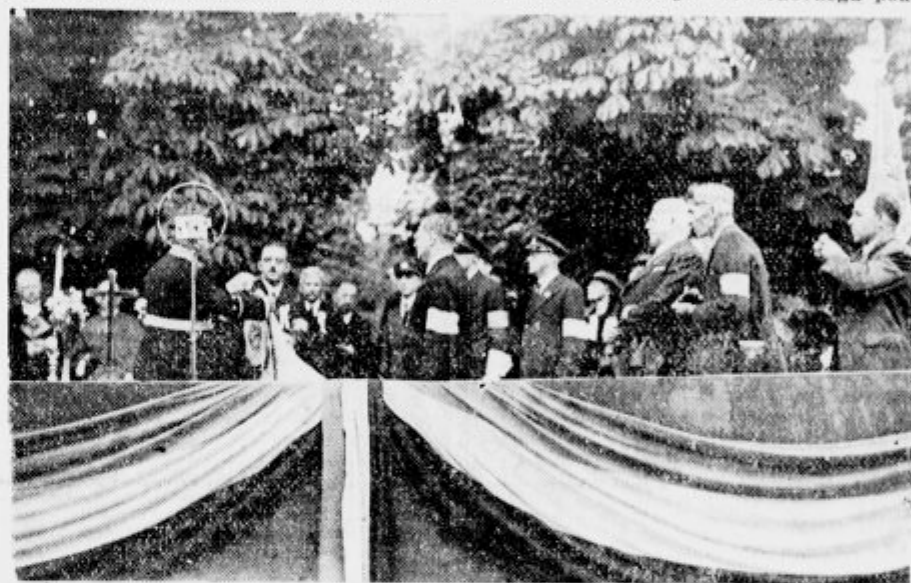
Škof dr. Rožman blagoslovi zastavo

Na slavnostni tribuni, pod katero so se zbrali vsi delegati JS, zastopniki uradov in oblasti, pa so stali zastavonoše z 9 zastavami oblastnih odborov JS in zastavo mornariške sekcije JS. Po končani pesmi je prevzvišeni g. knezoškof dr. Gregorij Rožman pristopil k obredu blagoslovitve nove zastave Oblastnega odbora JS v Ljubljani. Spregovoril je par besed, s katerimi je razložil pomen cerkvenega blagoslova. Čuvarji našega morja se bodo zbirali pod to zastavo, da čuvajo to našo lepoto in dragocenost, ki je dar božji nam. Bog, ki vodi usodo narodov, je južnim Slovanom poklonil Jadransko morje in ob njegovih obalah so se naselili in prebivali nad 14 stoletij. In to od Boga dano posest hočemo čuvati. Čuvali pa je ne bomo samo z orožjem in lastnim življenjem, temveč jo moramo čuvati tako, da bo Bog sam z nami vred čuvar našega morja. Da bo pa Bog mo-

gel biti obenem z nami čuvar našega morja, moramo postati vredni svojega morja, te lepote božje. Sveto pismo večkrat poroča, da je Bog v zgodovini narodov tudi to odzvel, kar jim je poklonil, ako so se ti narodi pokazali nevredne božjega daru. Zato naj se pod zastavo, ki bo sedaj blagoslovljena, zbira mladina in rod, ki bo vreden tega daru. Rod pošten, delaven, moralen in zdrav ne samo na telesu, ampak tudi na duši. Ako bodo čuvarji našega morja takšni, bo vse naše delo Bog

lahko gledal z dopadenjem in bō vesel tistih, katere je poklical kot čuvarje tega morja. Blagoslovil jih bo in jim pomagal ter jih ne bo zapustil in tudi nikdar ne bo izročil našega morja sovražniku. Morje bo ostalo naše in potem bo tudi organizacija Jadranske straže dosegla svoj cilj, da bo stražar našega

Kraljevi zastopnik general Nedeljkovič pripenja trak Nj. Vel. kralja na zastavo.

morja pod to novo zastavo, ki bo blagoslovljena sedaj s cerkveno molitvijo.

Prevzvišeni g. knezoškof je nato ob asistenci gg. stolnih kanonikov dr. Stroj in Volec ter osebnega tajnika g. Prešerna opravil blagoslovitveno molitev nad novo zastavo, dar Nj. Vel. kralja Petra II.

Kraljevi zastopnik izroči zastavo Oblastnemu odboru

Po blagoslovu je vzel zastavo zastopnik Nj. Vel. kralja div. general g. Peter Nedeljkovič in jo izročil predsedniku Oblastnega odbora JS v Ljubljani g. dr. Pirkmajerju s sledečimi besedami:

»V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. vam izročam poklonjeno zastavo, ki naj bo svetinja za vse člane Jadranske straže tega dela naše domovine, kajti v njej sta zapopadena kralj in domovina, ona mora biti simbol časti in slave. V njej bo simbolizirano edinstvo našega naroda. Naj bo ta zastava voditeljica bodočega naraščanja JS ter ga vedno opominjala v izvrševanje njegovih dolžnosti. Samo častno izvrševanje dolžnosti je znak dostojnega sinu naše domovine. S takim izvrševanjem dolžnosti je bil ohranjen tudi naš silni Jadran s številnimi žrtvami. Vsi rodovi se morajo usposabljalati, da bodo vredni sinovi teh žrtv in da očuvaljo to, kar so oni pridobili. Naj ta zastava vse Jadranske stražarje stalno opominja, da smo dosegli Jadran samo z velikimi žrtvami v prošlosti in da bo

Prav tako,
kakor
žena moža,
ukroti

Bronki bonbon kašelj

PROIZVOD «UNION», ZAGREB.

naš v bodočnosti samo tedaj, ako bomo vselej pripravljeni, da gremo po isti poti, kakor so sli naši veliki predniki.»

Zahvala predsednika Oblastnega odbora

Godba je zaigrala himno, nakar se je predsednik Oblastnega odbora JS v Ljubljani dr. Pirkmajer v prisrčnih besedah zahvalil za izkazano čast ter poudarjal, da s hvaležnostjo in s ponosom sprejema darilo Nj. Vel. kralja Petra ljubljanskemu oblastnemu odboru. Vse člane bo prapor spominjal na dolžnosti, ki jih imajo do visokega pokrovitelja. Hkrati pa vidi Oblastni odbor JS v Ljubljani v tem darilu največje priznanje in odlikovanje za svoje delo. S tem ni odlikovan samo ta odbor, temveč tudi vse številno članstvo JS v območju tega odbora. Končno je počaščena vsa organizacija, ki bo napela vse sile, da se bo izkazala vredna visokega odlikovanja. Vsi radi ljubljamo, da bomo ostali zvesto zbrani okrog ljubljanskega mladega kralja, za katerega prosimo ob njegovem rojstnem dnevu božjega blagoslova, da nas kdaj povede z modrim vladanjem v srečno bodočnost.

Zahvaljujoč se prevzvišenemu g. knezoškofu, ki je sam opravil obredno svečanost, je poudaril, da z božjim blagoslovom podkrepljeni ostanejo vsi Stražarji zvesti praporu v delu za svobodni Jadran. Odposlanca Nj. Vel. kralja pa prosi, naj bo tolmač globoke hvalečnosti in udanosti vseh Stražarjev do vrhovnega pokro-

vitelja in kraljevskega doma. S pozivom, naj vsi zakličejo mlademu vladarju trikratni »Živijo!«, je govornik zaključil.

Množica, ki je že med govorom navdušeno vzklikala, je zaorila trikratni »Živijo!«. Predsednik je izročil zastavo zastavonoši odborov Oblastnega odbora JS v Ljubljani g. Janezu Brillju z besedami: »Izročam ti zastavo Jadranske straže, da jo zvesto čuvaš in ohraniš v ponos Jadranskih stražarjev za čast in veličino domovine, našega kralja Petra II. in srečo našega Jadrana. Naj zastava vodi vse Stražarje mimo vseh zaprek do velike pomorske Jugoslavije.»

Zastavonoša je poljubil in sprejel zastavo z obljubo, da bo zvesto čuval zastavo in z njo klical vsem: »Čuvali bomo naše morje!«. Podpredsednik Izvršnega odbora JS direktor pomorskega prometa g. Stipanovič pa je čestital Oblastnemu odboru v Ljubljani na visokem darilu in poljubil zastavo, ki je prišla iz rok našega kralja. Poudaril je, da mora v imenu Izvršnega odbora posebno pohvaliti 10 letno požrtvovalno delo ljubljanskega odbora, ki je danes prejel priznanje z najvišjega mesta. Da je v Sloveniji največ podmladkov in da je JS najbolj krepka vprav tu, je zasloga Oblastnega odbora. Da bo delo tudi v bodoče tako uspešno, ni dvoma, saj bo vse navduševalo odlikovanje mladega vladarja, kateri naj živi! — Množica je zopet spremljala govor z navdušenimi vzkliki. Pevec so zapeli »Buči morje adrijansko«, nato pa so zaigrale godbe stražarsko himno.

Slavnostni sprevod

Začel je se razvijati sprevod, na čigar čelu je šla godba Batinih delavcev iz Borova, nato pa nova zastava ljubljanskega oblastnega odbora. Za njo se je zbralo nad 200 podmladkarskih zastav ljubljanskega oblastnega odbora s tisoči udeležencev.

Množica, ki se je zbrala na Kongresnem trgu, je štela najmanj 15.000 in vsi ti tisoči so se zvrstili v veličastnem sprevedu, ki je krenil v osmerostopih po Selenburgovi ulici, Prešernovi ulici na Marijin trg. Nato naprej po Miklošičevi cesti, Kralja Petra trga, Tyrševi cesti, Aleksandrovi in Bleiweisovi. Povsod je sprejemala številna množica ljubljanskega občinstva z navdušenjem vzklikanjem lepi sprevod. Na Bleiweisovi cesti je bil pred banska palačo slavnostni mimohod, kjer se je poklonila vsaka izmed zastav novi zastavi in kraljevemu odposlancu, ki je v družbi z banom in drugimi visokimi funkcionarji JS gledal veličastni mimohod. Sprevod se je nato na Rimski cesti polagoma razšel, vsem pa je neizbrisno ostala v spomnu veličastna proslava.

Ali ste že poravnali naročnino?

Množica pri blagoslovu zastave na Kongresnem trgu.

Delavstvo in drž. dobave premoga

Na rudarske strokovne organizacije prinašajo iz naših rudarskih revirjev številna vprašanja, ali je storjeno res vse, da se odvrne od naših rudarjev nevarnost, ki jim preti od ponovnega znižanja količin premoga, ki ga naročajo državne železnice v naših rudnikih.

Medstrokovni odbor rudarskih strokovnih organizacij je sklenil odgovoriti na ta vprašanja v časopisu.

Dosedanji potek akcije rudarskih strokovnih organizacij, s katerimi so sodelovali roko v roki predstavniki samostojnega gospodarstva in pa narodni poslanci ter drugi javni delavci, je v glavnem znan. Znano je tudi, da zaznamuje ta akcija vsaj majhen uspeh: izvajanje ukrepov, ki bi slovenske rudnike ponovno težko prizadeli, je za mesec dni odloženo.

Odložitev pa seveda še ne pomenja rešitve.

Ta mesec se bo vršila glede končne rešitve tega vprašanja težka borba, ki jo bodo morali dobojevati seveda predvsem faktorji, ki so v to v prvi vrsti poklicani.

Rudarske strokovne organizacije pa bodo to borbo z napeto pozornostjo spremljale. Zakaj? Rudarske strokovne organizacije ponavljajo kot odgovor na to vprašanje ponovno dejstva, ki so jih obrazložile zadnje tedne v nekaterih informacijah pred javnostjo in odločujočimi faktorji:

Od leta 1929 se je zmanjšalo v naših revirjih število zaposlenih delavcev za 4000, to je skoro za polovico. Mnogo rudarjev se je vrnilo v tem času v revirske občine iz inozemstva.

Zaposleni rudarji delajo v naših revirjih poleti le po 12-14 dni na mesec. Za večino delavcev znašajo v teh mesecih mesečni brutto zaslužki komaj po 500 Din, netto zaslužki pa niti po 400 Din. Odbitki so zato tako veliki, ker mora skrbeti v naših rudnikih vsak zaposleni rudar v povprečju še za enega nezaposlenega ali vpokojenega.

Rudarsko starostno zavarovanje, ki je bilo že prej v krizi, je prišlo po zadnji ponesrečeni reorganizaciji le še v težji položaj.

V ozkih dolinah okrog Trbovelj je napolnjenih 16.000 prebivalcev, ki so navezani posredno ali neposredno na zaslužke iz rudarske produkcije. Od rudarske produkcije ne

odvisnih pridobitnih virov je tu malo.

Preseljevanje rudarjev v druge rudnike tega stanja vsaj za enkrat ne obeta bistveno olajšati. Zakaj? Pri vseh rudnikih v državi gre v glavnem le za bolj ali manj intenzivno stopnjo zaposlenosti. Dosedanje izkušnje so pokazale, da novih delavcev po večini ne iščejo solidni rudniki, temveč nesolidni, ki ne morejo nuditi priseljenim rudarjem niti napol primernih prebivališč in ki zadržujejo priseljenim rudarjem težko prislužene, že itak nezadostne mezde.

Rudarske strokovne organizacije teh dejstev ne ponavljajo zato, ker bi se želele vmešavati v trgovsko poslo, ampak zato, ker ne morejo iti preko tako težkih dejstev in molčati, ko sta življenje in obstojnost njih članstva najtežje ogrožena.

Rudarske strokovne organizacije povdarjajo dalje pred vso javnostjo, da ni čudno, da ustvarjajo uvodoma navedena težka dejstva v naših revirjih težko atmosfero. Vendar bi rudarske strokovne organizacije želele, da bi se ocenjevalo pravilno dejstvo, da je v naših revirjih letos mirneje, kakor je bilo v preteklih mesecih lani in predlanskim.

To je zato, ker rudarji ne žele, da bi mogel kdo upravičeno reči, da ima akcija rudarskih strokovnih organizacij, ki jo narekuje edino obupno gospodarsko in socialno stanje v naših revirjih, politično ozadje.

Rudarske strokovne organizacije prosijo rudarje tudi nadalje, da ne dajejo nobenega orožja v roke tistim, ki bi si ničesar bolj ne želeli, kakor da bi našli kako pretvezo, s katero bi zmanjšali težo uvodoma navedenih dejstev.

Rudarske strokovne organizacije pa na drugi strani z vsem poudarkom opozarjajo, da je nujno potrebno, da se naše rudarsko delavstvo ne izdaja z ponovnim znižanjem državnih naročil pod pretvezami, ki po našem globokem uverjenju ne vzdržijo objektivne strokovne ocene.

Povdarjajo dalje, da s tem, da se ponovno znižanje naročil v naših revirjih ne izvrši, naš revirski problem še danes ni rešen in da je nujno potrebno, da se izgradi za te kraje odgovarjajoče brezposelnost skrbstvo in da se stori v praven, da bo odtekal delovna sila iz teh krajev več, kakor se more storiti z nedoločenimi obljubami, ki so seveda najbolj poceni, a zato seveda brez vsake vrednosti.

Prosuetna prireditev v Ljutomeru preložena

Prosuetno društvo v Ljutomeru sporoča vsem prijateljem, ki so se jutri nameravali udeležiti naše proslave 10 letnice Katoliškega doma, da je celotna prireditev z istim programom preložena za 14 dni.

Kamila krema očisti kožo mo- zoljev, lisajev, vnetij i. t. d. in jo ohrani čisto in svežo. V lekarnah, drogerijah, parfumerijah in trgovinah. Glavna založba za Ljubljano „Venus“ pred pošto.

Slikarska razstava JS na velesejmu

V okvirju proslav »Jadranske straže« je ljubljanski velesejmu priredil v posebnem paviljonu tudi razstavo morskih motivov jugoslovanskih umetnikov. Tako misel moramo samo pozdraviti, kajti ob najrazličnejših proslavah ne smemo pozabljati na — rokavice, kakor bi rekel Cankar, na likovno umetnost, ki nam more bolj kot vsi govori pričarati pred oči lepoto in čar našega morja, ki je Slovenem še posebno ljub. Slikarska razstava na velesejmu obsega 4 sobe in je okusno aranžirana. Na njej srečujemo znana imena slovenskih in hrvatskih umetnikov. Od slovenskih del nas zajamejo zlasti rabski akvareli Bruna Vav-

potiča, ki spadajo med najboljše stvari na razstavi; poleg njega razstavlja še Sloveni Šantel ter Kopač in Marčič, ki živita stalno ob morju. V prvih dveh sobah razstavlja znana hrvaška imena M. Rašica, Rački, Tomarlin, Strajničeva, Bukowsky, Tomič in drugi. Predzadnja soba si delita Kušljin ter impresionist Jakopičeve sorte in generacije znani mojster Vidovič, dva znana splitska umetnika. Zadnji predel pa je ves posvečen primorskim slikam splitskega profesorja Ivana Mirkovića. Njegovo delo moremo skoraj smatrati za njegovo kolektivno razstavo, kakor jo je imel že prej v Zagrebu. Okrog 20 slik s motivi morja, pomolov ter tihožitja z ribami, Splita v solncu ter ribarjev razstavlja topot prvi med nami. Njegovi veliki platni Ribarji pri večerji, ter Po ribolovu sta najmonumentnejši podobni na tej razstavi, kakor je tudi njegov Ribič edina plastika na njej.

Po številu in izrazitosti prevladuje na tej morskii razstavi Mirkovič, ki ima povsem svoj oddelek, od starih mojstrov pa Vidovič s svojo izrazito tehniko mešanja barv v temnem, med najmlajšimi pa naš B. Vaypotič s svojimi akvareli. Sicer pa bo umetniško vrednost izstavljenih del znala poudariti naša strokovna kritika. Nedvomno pa spada ta razstava med eno našega Jadrana med tiste posebnosti, ki si jih ob teh dneh slavnosti, posvečene njemu, mora ogledati vsak ljubitelj našega morja, njegove obale in umetnosti sploh.

Akademija pomladka JS

V okvirju prireditve Jadranske straže je bila akademija pomladka JS v operi ena najbolj posrečenih. To ni bil užitek samo za mladino, ampak tudi za odrasle, ki radi vidijo na odru tudi mlado življenje. Zbor jadranskih stražarjev iz St. Vida nad Ljubljano je lepo zapel več pesmi, kakor A. Jobsi: »Pozdrav Adrijii« in E. Adamič: »Petrovo kolo«. Uspela je tudi ilustracija himne pomladka JS »Mi jadranski smo stražarji«, ki so jo izvedle članice pomladka licejske narodne šole v Ljubljani. Vpravljenosti je nastop pomladka drž. realne gimnazije v Celju z ritmično studijo Skvarč-Mersova »Dalmatinski šajkaš«. Dekleta so nastopila s tako gotovostjo, da bi človek menil, da ima pred seboj profesionalne plesalke. Tudi ob tej priliki smo čuli »Trboveljskega slavka«, ki ga je vodil Avgust Siligoi. Pri klavirju je bil dr. Danilo Svara, dirigent ljubljanske opere. Posebno naši bratje iz Dalmacije, ki se niso čuli tega mladinskega zbora, so se čudili, kako dovršeno izvajajo priprosta delavska mladina tudi komplicirane pesmi. Zbor je zapel E. Adamič: »Pojdem daleč k morju«, Stanko Premrl: »Večer na morju« in E. Adamič: »Colnar«. Samospev Reziče Koritnikove je tako ugajal, da je morala Reziča na zahtevo občinstva še enkrat nastopiti. Dekleta šentjacobke šole so nastopila s tremi pesmimi. Posebno ona, ki je pri nas znana pod »Tamo daleko kraj mora«, je šla tako k sreči občinstvu, posebno pa bratom Dalmatincem, da so morala dekleta ponavljati vse tri točke. Prek Stanko, član pomladka državne učiteljske šole v Ljubljani je z občutkom zaigral Flajšmanov »Nocturno«. Pomladek nadaljevalne šole Združenja trgovcev je tako popolno zaplesal »Ruski ples«, da je občinstvo menilo, da ima pred seboj prave Ruse in je bilo treba točko ponoviti. Deklamacija V. Pirnat: »Čuj zgodovine davne se vesti« je s svojim latinskimi zaključkom motila domače ozračje vse prireditve.

Izvestje glavnega odbora JS

Za IV. kongres celokupne Jadrane. straže, ki se vrši te dni v Ljubljani, je predložil glavni odbor izvestje, v katerem se zrcali delovanje 907 oblastnih odborov. Po spominskih besedah, posvečenih blagopojemnemu kralju Aleksandru I., razberemo že v uvodu, da je dosegla JS v Sloveniji zlasti s podmladkom neopričakovan višek. Ko pogledujemo alfabetično navedene oblastne odbore z daljšimi in krajšimi poročili (sebski oblastni odbori imajo tiskana svoja poročila v cirilici, kar je povsem umljivo), naletimo na deset strani dolgi, precej izčrpnii poročili obeh slovenskih obl. odborov. Obširnost poročil nam pada v oči! Ne razumemo pa, zakaj nista natisnjeni poročila v slovenščini, kar bi bilo primerno že radi propagande! Kakor govore številke in tudi ostalo delovanje, tvorimo vendar Slovenci v tej organizaciji močno hrbenico v ideološkem in številčnem oziru. Iz statističnih navedb posnemamo! Članstvo obeh slovenskih oblastnih odborov v Ljubljani in Mariboru je naraslo od l. 1932 od 4241 članov na častno višino 16.538; tedaj je delovalo v Sloveniji 26 krajevnih odborov, letos pa širi pomorsko zavest med nami kar 153 krajevnih edinič! Vrate pomladkarjev JS so dosegli pri nas vrhunsko število 67.907 članov, dočim jih je v celokupni JS v članjenih 104.270. Torej pohaja danes skoraj ena četrтина odraslega članstva iz Slovenije, a več kot polovico podmladkarjev tvorijo baš slovenski šolarji. Izredno nizko število članstva izkazujejo obmojski oblastni odbori, čemur se zalede gotovo čudi!

V zmislu društvenih pravil se steka lep del članarine v Split za namene, ki so skupni celotni JS; kakor pa je višina vplačane članarine odvisna od števila in discipline članstva, tako mora imeti dotično članstvo goioy hassek od organizacije. Vpovečati se morajo zlasti težnje dotične pokrajine! V tem obkultu zlasti Slovenci neko praznoto; nbi zalede pridno širi interes za naše morje in zbira denarna sredstva, njegovo članstvo pa skoraj ne more do morja! Na drugi strani so zanimivi podatki na str. 70 tega izvestja. Tam so navedeni odpisi osrednje uprave glede zaostankov, ki gredo na račun neplačane revije po podpornih članih. Zopet pade v oči, da dolgujeta oba slovenska oblastna odbora najmanj, kljub temu da pčednjajčita tudi s podpornimi člani, ki ji hje 1176.

Slovenci smo se torej izkazali kot solidni člani JS, upajmo, da bo tudi naša težnja po čimprejšnji zvezi z morjem upoštevana kot najnujnejši postulat vsega članstva, ki je našel zaenkrat v letošnjem izve-

stju le skromen odstavek treh vrstic, morali bi ga pa najti vsaj med najnujnejšimi predlogi za glavno skupščino. Letošnja glavna skupščina se bo morala baviti z vprašanjem predsednika celokupne JS, katera funkcija je ostala neizpolnjena, od odstopa predsednika Tartaglie, ki je podpisal znan hrvatski memorandum!

Koledar

Sobota, 7. sept. Marko in tovariši, mučenici; Regina, devica mučenica.

★

— Prva slovenska enoletna TRGOVSKA SOLA znanl »CHRISTOFOV ZAVOD«. Ljubljana, Domobranska cesta 15, VPISUJE redno vsak dan. Odlični predavatelji, profesorji, poučujejo vse trgovske predmete. Lastno novozidano poslopje, največji obisk, zato solnina najnižja, 120 Din. Zavod vsem toplo priporočamo, zlasti tudi dijakom, ki letos niso bili sprejeti na državnih šolah.

Dobro jutro ————— Lutz

Čenik: Tovarna Lutz-pečl. Ljubljana — Šiška

— Motnje v želodcu in črevesu, ščipanje v trebuhu, zaspanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoznost, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josef« greščice

— Kr. banska uprava v Ljubljani je za leto 1935/36 določila 50.000 Din za dvig ceste med vasjo Čučja mlaka in Hrvaški brod. Rabilo se bo precejšnje množino kamna in peska. Za dobavo materiala še ni bila razglašena dražba, a eden naših posestnikov se vozi kamenje na mesto, kjer se bo cesta dvignila. Ni znano, če mu je cestni odbor v Krškem pod roko oddal dobavo. Okoliški posestniki žele, da bi se vse oddajalo na javni dražbi in bi tako prišli tudi drugi v posev. Tu je dosti revnih ljudi, ki bi radi zaslužili kak dinar. Naj bi kr. banska uprava poskrbela, da se upravičeni želji ustreže.

Volltve jesen: ————— Lutz

Čenik: Tovarna Lutz-pečl. Ljubljana — Šiška

Misijonska pisarna v Ljubljani je prejela za kritje potnih strokov misijonarja g. Andreja Majcena Kitajsko od prijateljev misijonov naslednje zneske: Neimenovana v Ljubljani Din 50, Antonija Kovacii iz Radohove vasi cekin za 20 Kron, neimenovani iz Frama Din 500, Konrad Seško, župnik v Slov. gorah Din 10, dr. Franc Krulj, župnik v Laškem Din 100, Toplak Franc, župnik Pišce Din 10, Vinko Razgoršek, župnik v Crni Din 10, Jakob Kosi, župnik v Grizah Din 20, Franc Dolinar, župnik v Cerkljah pri Kranju Din 20, Vadovič Rudolf, župnik v Belčinih Din 30, Šupica Marijan odvetnik v Sv. Lenartu Din 20, Šolinc Ivan, župnik v Sv. Bistrici Din 10, Zupni urad Jaremina Din 10, dr. Hubad Ivan, zdravnik v Šk. Loki Din 10, Zupni urad pri Jelšah, Din 10, Pečnik Josip, župnik, Sv. Jurij ob Taboru Din 10, Šketa Ivan, župnik, Sv. Marjeta niže Ptuja Din 20, dr. Justin Matej, zdravnik, St. Vid nad Ljubljano Din 100, Franc Miklavčič, Ljubljana Din 10, Stanko Premrl, Ljubljana Din 20, dr. Aleš Useničnik, Ljubljana Din 50, odvetnik dr. Stanko Zitko Din 10, Franc Dobešek, župnik, Koprivnica Din 10, Gril Pavel župnik, župnik, Šoštanj Din 20, Riepl Matej, župnik, Prevalje Din 10, Zupni urad v Dobu pri Domžalah Din 50, Zupni urad Sv. Jurij ob j. žel. Din 20. Vsem darovalcem se Misijonska pisarna v imenu g. Majcena najiskrenee zahvaljuje. Bog plačaj!

Kapital v zimi ————— Lutz

Čenik: Tovarna Lutz-pečl. Ljubljana — Šiška

— Enoletni trgovski tečaj v Ljubljani, Kongresni trg 2. II. nadstropje (Trgovski učni zavod), je dosegel v preteklih letih pri svojih učencih najboljšo uspehe. Zavod razpolaga z najmodernejšimi programi, ki ga izvajajo samo prvovrstne moči. — Istotam se vrše razni večerni, jezikovni, strojepisni, stenografski in drugi specijelni tečaji. Zavod daje ustmeno ali pisмено vsa pojasnila brezplačno. — Priporočamo!

Arheologi v Sloveniji

Nemški in podonavski arheologi, ki so na svojem šestem študijskem popotovanju prišli v Slovenijo, so si v teh treh dneh, ko so bili med nami, ogledali več naših arheoloških zanimivosti, o čemer smo že deloma poročali. V sredo so si ogledali Hrušico, Ajdovščino in Šmilhei pri Hrenovcih ter Vrhniko: kraje, kjer so vidnejši ostanki stare rimske in japonske kulture. Tekom večerajšnjega dne pa so si ogledali Notranje Gorice, kjer so vidni ostanki barskega kolčeca. Podpeč, kjer so že Rimljani dobivali podpeški kamen za spomenike, in regulacijo Ljubjanice, ki so jo že oni izvajali, dalje Ig-Studenec, kjer jih je prijazno sprejel graščak g. Palme in jim prijazno razkazal svoje rimske najdbe, nakar so preko Grosuplja, kjer so imeli kosilo, nadaljevali pot v Stično. Tam jih je lepo sprejel opat dr. Kastelic, dr. Stele pa jim je razložil umetnostno vrednost samostana. Proti večeru so se vrnili v Ljubljano, kjer jim je mestna občina ljubljanska oz. oba »dumvira urbs« priredila prijateljski večer »in taberna sub urbana, vulgo dicta „Ad Agricola« in via Virunensis«, kar smo razumeli mi kot »Pri Kmetu na Celovški cesti«. Ze latinski datum na vabilu je nas opozoril, da se nahajamo v času rimske Hemonee, v čemer nas je še bolj potrdil »Ferculorum series« t. j. jedilni list, ki nas je čakal na mizi. Ne hotel bi izdajati tajne te rimske kuhinje, da ni nudila priatno naših krajskih jedi, ki jih je pa servirala pod latinsko oznako. Z zanimanjem smo pričakovali »lus fungis coctum non sine farrec in dobili smo našt — žganec. Sledil je »Salmo in Savo fluvio captus«, nato »Caprelli membra cum offia«, to je: s cmoki. Manjkalo seveda ni prave naste potice, ki so jo arheologi lahko »odkrili pod zagonetko »Panis tortus carnolicus medio fartus«. Razpoloženje pa je dvigal naš pristni »Vinum rubrum Carnolicum-dietum „cvček“, pomešane pri vseh — z »Aqua fontis Rogaticae«.

Razume se, da je tudi diplomatski jezik bil v klasični latiniščini. Tako je zbrane arheologe pozdravil v tem jeziku eden od mestnih dumvirov, g. podžupan prof. Jare, ki je poudarjal medsebojne kulturne zveze ter poudarjal »humanitas«, ki naj združuje narode. V imenu arheologov je odgovoril v prav taki latiniščini dr. Alföldi iz Budimpešte, ki je opisal kraje, kjer so se vršili boji za prestol med Maksimom in Teodozijem, kralji, kjer so Avari tepli Slovane in kjer je vodila pot v Italijo. Predvsem je poudaril veselje, da je mogel videti rimsko zidovje tako lepo ohranjeno, ter želi, da

Slab duh iz ust

Je vsakemu zopr, očerni zobje pokvarijo najlepši obraz. Obe ti dve lepotni napaki se odpravita že z enkratnim čiščenjem s prijetno osvježujočo in okusno Chlorodont zobno pasto. Chlorodont do zobem bleščeč lesk slovne kosti, ne da bi pokvaril zobno sklenino. Tuba Din. 8.-. Jugoslovanski proizvod.

— »Slovenčeva« ekspozitura na Velesejmu, v neposredni bližini glavnega vhoda, sprejema vsa naročila, tičoca se »Slovenca«, »Domoljuba«, »Bogoljuba«, naročnino, oglašje itd., ter daje vsa tozadevna pojasnila.

— Krjavljiva kočja nad Sučno priredi v nedeljo 8 t. m. za obletnico otvoritve malo planinsko veseliče. Pridite!

— Objava. Državna tkalnica preprog naznanja cenjenim odjemalcem, da je razstavila na Ljubljanskem velesejmu od 5. do 16. septembra svoja ročna dela, perzijske in bosanske preproge. Ker se prodaja blago na dolgoročno odplačevanje od 12-24 mesecev, se vsakomur priporoča, da nas obišče. Strokovna popravila preprog in perzijscev prevzemamo tudi na razstavi. Pismena naročila sprejema glavni prodajni urad, Zagreb, Gunduličeva 3.

Dobrova pri Ljubljani

Jutri — na mali šmaren — so sv. maše ob 5, 6 in 8. uri. Ob 9. bo slovesna, katero opravi stolni župnik in kanonik g. dr. Tomaž Klinar; po slovesni sv. maši, bo še ena tiha sv. maša. Popoldne ob 4 pridiga (govori dr. Tomaž Klinar), darovanje za cerkev in slovesne pete litanije M. B. Romanje na Dobrovo se zaključijo z nedeljo po malem šmarnu 15. septembra. Slovesno sv. mašo opravi to nedeljo arhidjkon za ljubljansko okolič g. stolni dekan dr. Franc Kimovec. Popoldne ob 4 pridiga, ki jo bo imel g. stolni vikar Alojzij Košmerlj, nato pa bo procesija z sv. R. T., ki jo bo vodil g. stolni dekan. Zaključijo se pobožnost s slovensimi litanijami M. B. in zahvalno pesmijo.

DRAMA

Sobota, 7. septembra, ob 20: »Izdaja pri Novari«. Dramsko gledališče. Izvna. Zaitano cene od 24 Din navzdol.

Nedelja, 8. septembra ob četrti na 7. »Kralj Edip«. Predmillera. Letno gledališče v Tivoliju. V slufaju slavnega vremena ob 20 v dramskem gledališču. Posedeljek, 9. septembra: Zaprto.

OPERA

Sobota, 7. septembra ob 20: »Mata Floumages«. Izvna. Zaitano cene od 20 Din navzdol.

Nedelja, 8. septembra ob 20: »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. Izvna. Zaitano cene od 20 Din navzdol.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sobota, 7. septembra: 12.00 Plošča poje — vsaka svoja! 12.45 Vreme, poročila 13.00 Čas, obvestila, sporod 13.15 Plošča poje vsaka — svoja! 13.45 Vreme 18.00 Zidane volje — na deloplati Rad. ork. 18.40 Znanja politični pregled (dr. Jug) 19.00 Čas, vreme, poročila, sporod, obvestila 19.30 Nac. ura 20.00 Jugoslovanski biseri, Rad. ork. 21.15 Nacionalni koncerti mladinskega pevskoga zbora »Jadranski stražarji« iz St. Vida nad Ljubljano 21.45 Harmonika na ploščah 22.00 Čas, vreme, upročila, sporod 22.15 Za ples! — prenos iz nebotičnika, vmes plošče. Koniec ob 23.

Drugi programi

Sobota, 7. septembra: Belgrad: 20.00 Ruske roman- ce 20.50 Vokalni koncert 21.15 Prenos iz Ljubljane 21.45 Violinski koncert 22.15 Radijski orkester 23.00 Narodni pesmi, nato pesna glasba — Zagreb: 20.00 Koncertni večer 21.15 Ljubljana 21.45 Plošča 22.15 Plošča glasba — Dunaj: 16.45 Plošča glasba 19.30 Plošča 21.00 Radijski orkester 22.45 Plošča glasba in slagerji — Radijskega: 20.00 Komedija 22.00 Orkestralni koncert 23.20 Jazz — Test-Milana: 17.30 Plošča glasba 19.40 Jazz Plošča glasba — Rim-Bari: 20.40 Prenos opere — Praga: 20.15 Radijski potporerji — Varšava: 20.00 Radijski orkester 22.00 Orkestralni koncert 23.20 Plošča glasba — Frankfurt-Berlin: 20.10 Poster vesel večer — Königsberg, Varšava: 20.30 Radijski orkester in zbor. — Lipsko-Munahova: 20.30 Prenos opere.

bi ga mogli gledati tudi že znaneci. Končal je s klasičnim vzlikom »Olim claustra Italiae, hodie flores sedes artium liberalium, Emona, salve!« Vres čas je slovenski akademski kvintet (gg. Mehle, Škaberne, Segedin, Osvald, Dolničar) prepeval same slovenske narodne pesmi, za kar so se evropski učenjaki zelo zanimali. Naš poročevalec je imel čast govoriti s tremi najvidnejšimi arheologi in sicer s prof. Bersujem iz Berlina, prof. Symenom iz Oksforta ter prof. Eggerjem iz Dunaja, ki so bili vsi navdušeni nad sprejemom v naših krajih. Prof. Bersu je kot organizator izleta poudarjal smisel teh ekskurzij, ki se vrše vsako drugo leto in ki so se zdaj omejili na naše slovensko ozemlje, kjer je šla svojčas glavna cesta v Italijo. Pohvalil je naš muzej, ki je z ozirom na arheologijo eden najbogatejših na Balkanu. Pohvalil je smisel za ohranjenje spomenikov pri nas ter imenoval težnjo, da se odstrani rimski zid na Mirju, »soprotite izrazu — eine Barbare«. Vsi veliki narodi bi bili ponosni, da imajo 2 tisoč let star zid. O sedanjem vtisku, ki ga je napravila Slovenija nanj, se je izrazil nad vse povoljno, ter pohvalil tujsko-prometno organizacijo ter čistost naših podeželskih hiš. Anglež-Seelandee Syme, ki je bil že večkrat v naših krajih ter je napisal dva debela zvezka o zgodovini naših dežel pod Avgustom, je poudarjal zgodovinsko pomembnost naših odkritij ter govoril o njih problematiki, ki še ni rešena. Pohvalno se je izražal o našem narodu, ki ga on, kot sin malega naroda, sam dobro razume. Dunajski prof. Egger, ki je vzgajal naše arheologe, je že dober znanec naših dežela ter je tudi član Srbske Akademije. Govoril je o teh zvezah z našimi znanstveniki, s prof. Schmidtom v Gradcu, dalje o edinstveni važnosti naših Vač, ki jih omenjajo vsi svetovni učenjaki, ter povojno odkritja pri Verdu, ki jih imenuje »unicum«. Omenil je, da se bo po ekskurziji vršilo predavanje, ob katerem bodo določili rezultate. O vtisu pri nas je poudaril gostoljubnost starih menihov, zlasti pa poudaril izredno dobro poznavanje v gostilni v Grosupljem, o kateri se je izrazil, da takih prikuh, kot so jih imeli tam, nimajo najboljši hoteli na Dunaju. »Ko bi jaz pisal vtiske po potovanju, bi to na vsak način podčrta. V takem pogovoru in med petjem je minil čas in prišla je ura, ko smo se ločili. Arheologe čaka namreč še dolga pot z avtomobilom preko vse Notranje do Delnice in nazaj preko Celaea in Poetovca, ki so jo nastopili danes jutraj ob 6. Manjšo skupino so pelje pot celo v Skopje.

Belgijski kralj, še ves obvezan radi nesreče, stopa za pogrebom svoje ljubljene družice, kraljice Astride.

Prvi patent na svetu

Čudovite pojedinke je prirejal rimski cesar Heliogabal. Na mize so vsakokrat prinesli 600 novejih glav. Iz njih so posrkali le možgane. Tako so Rimljani v Severni Afriki noje skoraj zatri.

Ne moremo pa doumeti teka do ptičjih gnezd. Lastavičja gnezda, ki so narejena iz ptičje slin, so na kitajskem dvoru veljala za elaksico. Morebiti samo zategadelj, ker so nekaj posebnega in so bila zelo draga. Predržeži so jih lomili z visokih pečin, kamor so jih prilepile uboge ptice. Sto gnezd da približno 1 kg. Eno gnezdo je stalo pol dolarja. Če pomislimo na to dragino, si kaj lahko predstavimo, koliko je zalegla ta jed. Gnezda so se med kuhanjem razpustila v neko omedleno zmes, ki je bila užitna šele po dodanih začimbah. Pa delikatesa ostane delikatesa, če je za kaj ali pa ne...

Od ptičjih gnezd pač ni daleč do prsti. Otomaki, ki prebivajo ob Orinoku, radi uživajo neko mastno prst, ki je iz živih ali okamenelih glivic, nekakšnih alg, kot jih najdemo v gorskem prahu. Bolivijski gorjanci pa imajo radi belkasto ilovico, ki je je okoli Oruna vse polno. Domačini jo jedo takšno, kot je. Iz nje pa delajo različne reči: lončke, malike in dr., ki jih potem prodajajo. Zlasti Indijanci jih radi kupujejo. Iz njih kuhajo omako za h krompirju.

Cigani najrajši jedo ježa, že zategadelj, ker verjamejo, da ježeva mast daje nadnaravne moči. Morebiti pa zgolj zato, ker se cigani ponavadi drže tam, kjer so ježi doma.

Zlate ribice so prinesli k nam iz Kitajskega. Tam jih namreč jedo. Mi pa, ki jih imamo za okras stanovanj, lastnega veselja bržkone ne bomo pojedli...

Naj dodamo še to, da so kuharji bili prvi na svetu, ki so dobili patent. Pa naj kdo reče, da je kuhanje kar tako...

Ena in četr milijarde dolarjev za oboroževanje na - leto!

Leta 1932 je bilo na vsem svetu vojnega brodomstva za 4.832.000 ton. Leta 1934 pa že za 5.085.000 ton. Vojno brodomstvo se vedno veča in po sedanjih domnevah je na svetu krog 5.000.000 ton vojnega brodomstva, kar stane približno 5 milijard dolarjev. Za vzdrževanje tega velikankega brodomstva pa izdajo države vsako leto eno in četr milijarde dolarjev!

Katoliški duhovnik, pater Edvard Duff je bil v Ameriki imenovan za najvišjega vojaškega duhovnika ameriške vojne mornarice. Ta vest je zelo važna, saj doslej ta mornarica sploh ni imela duhovnika; važna je še zato, ker je bil imenovan baš katoliški duhovnik. — Pater Duff je bil po vojni do deljen državnemu odboru za ureditev pokopališč ameriških junakov v Franciji. Je pa tudi znamenit pridigar in zlasti priljubljen govornik v radiu.

Hišo za 2 milijona Din je kupil na Dunaju jugoslovanski izvoznik jajc David Finci.

Angleška utrjuje otok Malto. Vkrčavanje municije v Southamptonu. Ladja »Neuralia« bo z 1200 možmi in veliko množino orožja odpula na Malto.

Ameriški kralj jekla

Kakor Rockefeller, tako se je tudi kralj jekla, Andren Carnegie, z lastno močjo povzpел do milijonarja. Spočetka je Carnegie kot železniški sluga zaslužil samo po 2 dolarja na teden. Najbolj se je zanimal za brzjavne aparate in neskončno je bil srečen, ko mu je predstojnik dovolil, da se sme po službi ukvarjati z Morsejevimi aparati. Čez nekaj časa se je naučil brzjavljenja in je postal brzjavni uradnik pennsilvanskih železnic.

Nekega jesenskega večera je prišla brzjavka, da so radi vremenskih neprilik nastale motnje v brzjavni napravi. Uradnika, ki bi bil moral v tem slučaju pomagati, pa ni bilo tedaj v uradu. Carnegie se je bil sam zase izuril tudi tehniško, zato je zadevo kar sam odpravil. Njegov predstojnik Scott je spoznal Carnegiejevo darovitost in bistroumnost in je postal njegov prijatelj. Medtem si je bil Carnegie prihranil 1500 dolarjev, ki se je hotel z njimi pridružiti kakemu podjetju. Slučaj ga je seznanil s človekom z imenom Wodrow. Wodrow si je bil vtepel v glavo, da bo naredil železniški vagon, kjer bi ljudje tudi lahko spali. Nihče mu ni hotel dati denarja za tak bedast načrt. A Carnegie mu je dal denar in skupaj z Wodrowom sta ustanovila majhno družbo za nareja-

nje spalnih voz na pennsilvanskih železnicah. Dosegla sta velik uspeh. Ze čez malo časa sta imela velikanski dobiček in Carnegie je imel podlago za svoje, kesnejše neizmerno bogastvo.

Od tega začetka pa do jeklenega ameriškega kralja in bila pot seveda še jnko dolga. V tem razdobju je Carnegie ustanavljal zdaj to zdaj ono. Spoznal je, da je minila doba lesenih železniških mostov in je ustanovil veliko družbo za gradnjo kovinastih železniških mostov. Nato je ustanovil družbo za pridobivanje petroleja, pa za koks. Brez števila rudnikov je romalo v njegove roke. Krog leta 1900 je imel že več sto milijonov dolarjev. Tedaj se je Carnegie ustavil.

Preselil se je na Škotsko, ki jo je moral nekoč zapustiti njegov oče, ki je bil brezposeln tkalec. Ondi je stanoval v prekrasnem gradu, kjer so take umetniške dragocenosti, da jih malo najde drugje. Svoja podjetja je prodal Pierpontu Morganu za »malenkostno« ceno — pol milijarde dolarjev. Ko je kmalu po svet. vojni umrl, je zapustil mnogo človekoljubnih in znanstvenih ustanov z glavnico 200 milijonov dolarjev. Carnegie je bil eden izmed onih redkih ljudi, ki vedo, kdaj imajo zadosti in nehajo grabiti denar in ga dajo tudi drugim.

Sestanek jeklenih ptičev

Korfu, ta cvetoči čudoviti in jako tihi otok Jonskega morja sprejema dvakrat na teden ptiče iz jekla, ki se tu sestajajo. Tu je križišče največjih letalskih prog sveta in medtem ko so ondaj prej ljudje le Homerja brali, palme in oranžna drevesa občudovali in zrlji na Mrivaški otok Böcklina, pa zdaj prestopljajo. Vsi prestopijo ondaj, vsi istega dne tudi prenočijo na Korfuju.

Dvakrat na teden je na Korfuju največji promet. Dvakrat na teden proti večeru pričakuje veliki, beli hotel na griču med Kerkyro, Jonskim morjem in otoškim gričevjem potnikov in na velikem vrhu pripravijo pojedine. Pripravijo jedila za goste iz Saigona, Shanhaja, Jave, Bombaya, Delhija, iz Bagdada, Damaska ali iz Beiruta ali iz Angore, ali Ciperna ali Rhodosa, iz Windhuka, iz Viktorijinega jezera ali iz Hartuma — ali iz Kaire, Aleksandrije, Carigrada, iz Aten — iz vseh krajev, ki si jih moreš misliti! Zjutraj pa se odpeljejo na rivijero ali v Rim, v Pariz ali v London, Amsterdam, ali v Beograd, Zagreb, Ljubljano — kamorkoli.

Na Korfu prideš seveda tudi lahko z ladjo — iz Benetk, iz Reke, Brindisija ali iz Kotora. — Prav to je, da je na tem otoku tako čudovito, da je mir posebne vrste, zaeno pa križišče za ljudi iz vsega sveta. Tri, štiri dni sanjariš v samotni ob morju in

vidiš pastirje po razritih pečinah ko pred tisoč leti. V torek, soboto, še preden zaide sonce, pa pritrftajo in pribrenčijo od vseh strani beli, kovinasti, blesteči se jekleni ptiči. In kmalu nato zagledaš v hotelu tuje goste: kratkovidne Angležinje s čudovito gladko poltjo; Francoze z zlatimi ščipalniki, stvarne Holandce, navdušene Italijane, prijazne Švicarje, angleške sportnike, elegantne francoske spekulante, blede Švedinje. —

Čudovite so njih besede: »Ali ste že streljali v Ugandi na leve?« — »Ne, jaz sem v Bombayu.« — »Mislite, da bo v Londonu spet deževalo?« — »Ne vem, a v Helonanu, kamor pojdem na konjske dirke, ne bo dežja.« — »Kaj? v Parizu so spet moderni robčki rezedove barve?« — »V Angori jih imamo že dolgo.« — »Mislite, da bodo vaši stroji uporabni za farmarje v Rhodeziji?«

Neki dvopitnež je menil, da so tu uresničene združene evropske države. Vse pa najbolj spominja na babilonski stolp. Zastopniki vseh narodov pa imajo izbornen tek in nemara bo letalom težko nositi jih po zraku.

Drugo jutro je konec teh sanj: orjaški jekleni ptiči odletijo na vse štiri strani sveta. In odnesejo ljudi spet na vse kraje.

Angleška kraljeva dvojica v družbi novozaročenega sina, vojvode Glowcesterskega in neveste. Od leve: nevestina mati, angleški kralj, nevesta, ženin, angleška kraljica.

Od lajne do klavirja

Se zdaj ne vemo, kdo je iznašel klavir in tudi ne, kdo je prvi igralec na klavir. — Prvo glasbilo na strune s tipkami je nastalo v 8. in 9. stoletju. Taka glasbila so imela različna imena, kakor: helikon, spinet in virginal. V nekem rokopisu iz leta 1404 pa najdemo že ime klavikordijum in klavir-cimbalum. Oba pa sta imela kriče glas, ki ni bil prav nič podoben človeškemu. Glas so omilili s kladevci, ki so jih kesneje iznašli na pobudo cimbalum. Oba pa sta imela kriče glas, ki ni bil prav nič podoben človeškemu. Glas so omilili s kladevci, ki so jih kesneje iznašli na pobudo cimbalum. Oba pa sta imela kriče glas, ki ni bil prav nič podoben človeškemu. Glas so omilili s kladevci, ki so jih kesneje iznašli na pobudo cimbalum.

Hebenstreit (1714—1750) je to glasbilo spopolnil z resonančnim obodom, dvojnatiimi strunami in dvojnatiimi kladevci. To je bil nekakšen povod za prvi klavir, ki ga je sestavil Padovanec Jernej Christofori l. 1710. Ze l. 1721 so imeli klavir v draždanskem gradu na Nemškem.

Ker so prvotno le graditelji orgelj izdelovali klavirje, zato so ga tudi najprej igrali in poučevali organisti. Kmalu pa se je klavir udomačil po grajskih in gosposkih sobah in zlasti mlade gospodične so ga rade igrale. Bogataši so v 16. stoletju dajali svoje hčere samostanom v vzgojo in ondaj so se naučile glasbe in klavirja.

Vendar so spočetka nerazumljivo gledali na klavir, kar zvemo iz pisma, ki ga je učenjak Bembo pisal svoji hčeri v samostanski zavod: »Glede na tvojo prošnjo, da bi se učila »monikord«, ti odgovarjam, da radi svojih mladih let seveda še ne moreš vedeti, da je tako igranje samo za lahkomišelnice in puhle ženske. Jaz si pa želim, da bi bila ti najljubeznivejša in najčistejša deklica. In tudi to je, da bi užila kaj malo slave in zabave, če bi ga slabo igrala. Da bi pa znala dobro igrati monokord, bi se ga morala učiti deset do dvanajst let — ne da bi mislila še na kaj drugega. (Kar še danes velja.) Pomisli, ali bi se to zate spodobilo! Če ti tvoje prijateljice pravijo, da se ga uči, da jih boš zabavala, pa jim povej, da se nočeš osmešiti pred njimi in se boš rajši ukvarjala z znanostjo in ročnimi deli.«

Igranje klavirja je bilo spočetka kaj nerodno in je tako ostalo do dobe slavnega Bacha. Zdaj igramo klavir z upognjenimi prsti, prej — do Bacha — pa so igrali z iztegnjenimi. Zato so bili v škripcih, kaj naj počno s prekratnim palcem, pa so ga ali sploh pustili počivati ali pa so igrali z njim le časih. Kesneje je prišla tudi igra s palcem v modo in zlasti Bachov sin je učil, kako je palec važen za igranje.

»Kinija — Mateka« je list, ki ga beli očetje izdajajo v Ruandi v Afriki. Izdajajo ga na prav preprost način: eni pišejo, drugi tiskajo. Pišeta dva patra in sicer prvi o veri in cerkvenih zadevah, drugi o prirodi. Vutani, sam kralj dežele, pa piše o trgovskih in gospodarskih stvareh. Dosti je pa še drugih dopisnikov iz vseh delov sveta. — Tiskajo pa s pisalnim strojem in sicer 3000 izvodov po 8 strani. Štiri dni potrebujejo za eno številko. Tiskajo ga 2 menihi in deset delavcev-domačinov.

Kitajski ministrski predsednik Huhannin s hčerko na počitnicah v Nauheimu.

Tehnika pradavnih letalcev

Kar tako je že v navadi, da natančno poznamo tehniko letalcev-aeroplanov. Malo poznamo tehniko drugih, prirodnih letalcev-žuželk. Ze več let se trudi francoski učenjak dr. A. Magnan, da bi dognal tehniko letanja muh in komarjev. Nekaj važnih točk je pa učeni profesor vendarle dognal.

Sestavljal si je posebne kinematografske aparate. Spočetka je delal posnetke s 4 lečami, na sekundo je dobil 2400 posnetkov na 3 m dolgem traku. Nato je s kreditom francoskega zrakoplovnega ministrstva sestavil aparat, ki s hitrostjo 5 metrov napravi 5000 posnetkov v sekundi, pozneje pa 12.000. Slednjič je posnel z 8 lečami do 30.000 slik na sekundo in zdaj ima aparat, ki mu napravi 140.000 posnetkov v sekundi v velikosti 8 krat 2 milimetra.

S tem aparatom je prof. Magnan preiskoval polet raznih žuželk in dognal, da je žuželka spričo človeka in ptičev pač svetovni mojster v letalstvu, ki je ne more nihče prekositi. — Čebela zamahne vsako sekundo 250 krat s krili, čmrlj pa 92 krat. A ker čmrlj kljub temu tako dobro leti, je dognal profesor, da zato, ker proizvajajo njegova krila ob robovih neprestano sapo, ki piha navzdol s hitrostjo 2 in pol metrov na sekundo. Ta sapo ga vzdrži v zraku in mu pomaga letati.

Sršen je pa najboljši letalec: vsako sekundo preleti 6 metrov. Za sršenom prideta na vrsto muha in kačji pastir, ki letata s 4 konjskimi silami za vsakih 100 kg. Nobeno človeško letalo ni doslej doseglo kaj takega in živi motor je vse kaj drugega ko mrtvi — železni — in tudi žuželkina tehnika letanja je boljša ko človeška.

Vera naših očetov

Konvertitu in književniku grofu Stolbergu, ki je l. 1800 prestopil v katoliško vero, je dejal neki protestant, da so mu taki ljudje zopni ki menjajo vero svojih očetov. Stolberg ga je zavrnil. »Tudi meni so zopni. Če bi ne bili moji predniki zavrgli vere svojih očetov, tudi meni ne bi bilo treba povrniti se v katoliško vero.«

Najhitrejša kolo sveta

Neka angleška tvrdka je izdelala posebno kolo, ki prevozi 30 milj na uro. Prednje kolo je majhno, zadnje pa še enkrat tako veliko. Pedali so nad prvim kolesom, krmilo (držaj) pa skoraj v isti višini z obrazom.

V ameriških južnih državah je veliko zamorcev, ki pustijo, da se vidijo listki s cenami na njih oblekah. Ponosni so namreč na to, da so si lahko kupili obleko v trgovini in je niso naredili doma.

Smešnica

Trgovca je pozabil svoj žepni nož doma. Ker ga je nujno potreboval, je spraveval svoje uslužbenec, kdo bi imel tako stvar pri sebi, a niti eden ni imel noža. Končno je poklical še malega valenca in glej, ta pa ga je imel. »Kako to, Tomažek, da si ti edini od vseh mojih uslužbencev, ki ima svoj nož s seboj?«

»Zato, ker imam samo ene hlače, se je odrezal fantič.«

Groza v brivnici: Da, lase in brado mi boste postrigli!

Svetovna proizvodnja v l. 1934

Društvo narodov je izdalo te dni svojo najnovejšo publikacijo o svetovni produkciji in cenah v letu 1934. S to publikacijo dopolnjuje Društvo narodov svoje publikacije o svetovni trgovini ter se nanašajo deloma na Statistični letopis za 1934/35 in druge publikacije.

Društvo narodov prihaja v svoji najnovejši publikaciji do zaključka, da se svetovna proizvodnja stalno izboljšuje od sreda leta 1932 sem. Svetovna kmetijska produkcija se je nekoliko zmanjšala radi lanske suše (za 3%), vendar je donos v denarju bil večji kot prejšnja leta v celi vrsti držav. Tudi svetovna proizvodnja sirovin in industrijskih izdelkov je narasla v letu 1934, obseg svetovne trgovine pa je narasel v zelo majhni izmeri. Skupno je svetovna industrijska produkcija brez Rusije narasla leta 1934 za 8 (leta 1933 za 13%) in se nahaja sedaj še 16% nižja kot je bila v povprečju 1929. Če pa vzamemo zraven še Rusijo, pa je svetovna industrijska produkcija zaostajala za ono leta 1925—1929 le še za 5%.

Ob skoro neizpremenjeni višini svetovne produkcije živil v primeru z letom 1929 se je obseg svetovne trgovine v živilih zmanjšal za 15%, zaradi dviga agrarne produkcije v posameznih državah.

Količina svetovne trgovine v industrijskih sirovinah je padla v manjši meri kot svetovna proizvodnja sirovin. Tu se pozna zelo vpliv raznih klimov. V največji meri pa je padla svetovna trgovina industrijskih izdelkov. Leta 1934 je bila svetovna industrijska produkcija za 24% manjša kot

leta 1929, svetovna trgovina z industrijskimi izdelki pa za 36%. Seveda pa industrijski vzgon ni bil enak v vseh industrijah. V državah zlatega bloka je industrijska produkcija narasla v manjši meri kot drugod. Razvoj v severno-ameriških Zedinjenih državah ni bil enakomeren. Najhitrejši pa je bil razvoj industrijske produkcije v Rusiji in na Japonskem.

Glede cen ugotavlja poročilo, da se je padec cen ustavil že v letu 1933 v velikem svetu. Izpremembe v cenah leta 1934 niso bile prevelike. Cene na debelo v državah z razvrednoteno valuto so izkazovale tendenco za naraščanje ter so narasle celo bolj kot pa življenjski stroški ali cene na drobno. V državah zlatega bloka pa so se nadaljevali deflacijski ukrepi, ki so zniževali cene. V zvezi s tem je omeniti naraščanje cen sirovin v celi vrsti držav, ki je bilo večje kot dvig cen industrijskih izdelkov. Zato se je tudi zunanja trgovina držav, ki proizvajajo sirovine, izboljšala. V celi vrsti držav se je izboljšalo razmerje cen v korist kmetov.

Naslednja tabela nam nazorno prikazuje razvoj svetovne produkcije in trgovine v zadnjih letih (povprečje od leta 1925—1929 je vzeto za 100):

	1929	1932	1933	1934
producerska sirovin	106	90	99	99
kmetijskih proizvodov	103	104	101	101
nekmetijskih proizvodov	114	73	88	93
industrijska produkcija	112	78	88	96
količina svetovne trgovine	110	81	83	86

11. Omogoči naj se ustanavljanje obrtniških nabavljalnih združenj, ki bi izkupiške delila direktno obrtništvu.

Polog teh zahtev navaja resolucija še vrsto predlogov za davčno razbremenitev obrtništvu itd.

★

Nova ureditev transfera naših državnih dolgov. Iz Pariza poročajo, da je pričakovati podaljšanje našega transfernega moratorija za naše inozemske državne dolge, ki poteka 15. oktobra letos. Podaljšanje bi trajalo od 1. oktobra dalje. Način plačila kuponov bi bil spremenjen v toliko, da bi odstoj upniki dobivali za dospelje kupone 20% namesto dosedanjih 10%, ostanek 80% (prej 90%) pa v funding obligacijah. Ni pa še reseno vprašanje tako zvanih kuponovskih dinarjev, katere so jemali inozemci za plačilo dospelih kuponov in je bila poraba teh dinarjev v notranjem prometu v državi zelo omejena. Novi sporazum bo objavljen v celoti dne 1. oktobra 1935.

Izprememba firme. Trgovinsko ministrstvo je odobrilo fuzioniranje tvrdke Pražarna in kemična tovarna d. d. za Ruše in kovine, katere slednja zviša glavnicu od 1 na 2. milij. Din z izdajo 1000 delnic po nom. 1000 Din. Obenem se firma izpremeni v Metalno akcionarsko društvo d. d. v Ljubljani.

Kongres slovanskih hranilnic. V dneih 28., 29. in 30. septembra bo v Pragi četrti glavna skupščina Zveza slovanskih hranilnic, katere se bodo udeležili delegati češkoslovaških, jugoslovanskih in poljskih hranilnic. Na programu kongresa so tudi referati o položaju hranilnic v posameznih slovanskih državah, nadalje o gospodarskem položaju posameznih slovanskih držav itd.

Naš Jadran. Revija »Tehnika in gospodarstvo« prinaša v svoji dvojni številki za razstavo Jadranske straže vse vsebinsko posvečeno našemu morju. Zlasti je omeniti razprave dr. ing. Crotinirja Nagodeja, ki z obilnim materialom in razumevanjem za gospodarske zadeve raziskuje naš promet v posebni zvezi z našim dostopom do morja. Nadalje je vnačen članek ing. Milana Sukljeja o projektu jadranske ceste, ki je danes najakutnejši problem. Izpolnitelj delavskega in nameštenskega zavarovanja. Delavska zbornica v Ljubljani je izdala s sodelovanjem drugih zainteresiranih institucij knjižico, ki vsebuje dokumente, referate in izjave z ankete o izpolnitelju našega socialnega zavarovanja, ki se je vršila na pobudo delavske zbornice v Ljubljani dne 20. februarja 1935. Material brošure je razdeljen v dva dela. Prvi del se peča z bolniškim zavarovanjem zasebnih namočencev, za čigar organizacijo je posebno z ozirom na razmere v zagrebški Merkurju stavljen znane reorganizacijske predloge. Osrednji urad za zavarovanje delavcev, pa ti predlogi niso podrli. Drugi del brošure pa se peča z vprašanjem izvedbe starostnega in invalidnega zavarovanja za namočence in delavstva. Tu je bil zlasti vnačen problem razširjenja pokojninskega zavarovanja na vso državo, za kar je bil izdelanih mnogo zakonskih osnutkov. Brošura prinaša razna mnenja, resolucije itd. o vseh navedenih vprašanjih ter bo služila dobro, vsem onim, ki se zanimajo za aktualne probleme našega socialnega zavarovanja.

Potreba pšenice v Avstriji. Z Dunaja poročajo, da znaša cenitev letošnjega pridelka 2.95 milij. met. stotov, dočim je ceniti avstrijsko potrebo na 6.14 milij. met. stotov. Ker bo iz Madžarske uvoženih (pri tem je računani tudi kontingent moke) 2.2 milij. stotov, je s tem pokrita vsa avstrijska potreba in Avstrija ne bo nastopila kot kupec v drugih državah.

Borza Denar

Zürich, 6. septembra: Belgrad 7, Pariz 20.265, London 15.19, New York 307.375, Bruselj 51.53, Milan 25.07, Madrid 41.975, Amsterdam 207.80, Berlin 123.50, Dunaj 57.40, Stockholm 78.30, Oslo 76.30, Kopenhagen 67.80, Praga 12.70, Varšava 57.90, Alene 2.90, Carigrad 2.47, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.70, Buenos-Aires 0.8225.

Živina

Ptujski sejmi. Konjski in goveji sejem, ki se je vršil v torek, 3. t. m. je bil prav dobro založen in sicer so prignali 144 volov, 368 krav, 19 bikov, 37 juncov, 48 telic, 3 tele, 21 konjev, 151 kobil in 17 zrebcev, skupaj 808 glav živine. Živina je bila z majhno izjemo prav dobro rejena, posebno voli, junci in telice so bili prvovrstni. Kupčija je bila srednja in sicer so prodali vsega skupaj 210 komadov. Cene so se vedno zelo nizke, kar je krivo, da prihajajo na sejne le domači trgovci in iz bližnje okolice. Povprečne cene za kg žive teže so bile naslednje: Voli 2.50—3 Din, krave 1.70—2.50, bik 2—2.25, junci 2—2.20, telice 2.25—3.75 Din; konji so se prodajali po kakovosti od 250—2.500 Din, zrebeta pa od 250—550 Din komad. Ena partija od teh je bila prodana v Avstrijo.

Svinjski sejem v Ptuj, ki se je vršil v sredo, 4. t. m. je bil istotako prav dobro založen, kupčija pa je bila slaba. Prignali so 398 ritcev, prodali pa samo 69 komadov. Povprečne cene za kg žive teže so bile naslednje: polmastne 4—4.50 Din, mastne 4.50—5.50 Din, plemene 4—4.25 Din; prasci stari 6 do 12 tednov so se prodajali po kakovosti od 50—100 Din eden. — Prihodnji konjski in goveji sejem bo 17. t. m., svinjski sejem pa 11. t. m.

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana. Zidovska ulica in Stari trg. (I)

Betonsko

in vse drugo železo, pločevino vseh vrst, trbovelski cement, vodovodne cevi, črpalke, štedilnike, peči, kotle, gonilna jermena, poljedelske stroje, kuhinjsko posodo, obrtniško orodje, okovje za pohištvo in vsakovrstno drugo železnino, čebelarstvo, potrebščine, razstreljiva Vam nudi po nizkih cenah Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1. (I)

Pozor Športne in usakoursne čevlje

ročno delo, dobite v moji delavnici po znižanih cenah. Popravila se izvrše hitro in točno. Postrežba solidna, ogled neobvezen.

Mohorič Anton, zaloga čevljev in delavnica, Gosposvetska c. 13, Kolizej.

VLADA I KOMP. **TEOKAROVIC** INDUSTRIJA VOLNENIH TKANIN - PARACIN

Sport

Nesoglasja v SK Kamniku zaradi prestopa Cererja k Iliriji

Kamnik, 5. septembra:

SK Kamnik nima sreče v svojih višjih funkcijah. Najprej je zaradi nesrečne spomenice izgubil predsednika dr. Zvoljka, zdaj pa zaradi prestopa plavca Antona Cererja k Iliriji, podpredsednika župana Franca Kratnarja. Oba slučaja ne govorita za to, da vodi SK Kamnik pravilno športno politiko. Ker se je o poslednjem slučaju razvila tako živahna debata, ki sega celo v Ljubljano, je treba zaradi jasnosti spregovoriti par besed.

Kamniški plavec Tone Cerer se je po prvem nastopu l. 1932 v smotretnem in pravilnem treningom razvil v enega naših najboljših plavcev, kateremu gre nesporno državni rekord v prsnem plavanju na 300 m. Za lani je v tej disciplini zastopal barve naše države v meddržavni tekmi z Avstrijo. Kot državni reprezentant Cerer ne sme nastopati za Kamnik v podvezinih tekmah, v medklubskem tekmovanju pa stoji Kamnik s Cererjem v podobnem položaju, kakor je bilo Primorje z Vilfanom. V interesu in ugledu slovenskega plavalnega sporta je torej bilo, da je Cerer prestopil k Iliriji in s tem omogočil, da je postala na tekmah v Dubrovniku prvak države v seniorskem plavanju. Prestop je bil izvršen v soglasju z zastopnikom Ilirije in podpredsednikom SK Kamnika županom Kratnarjem, ker je bil predsednik Smuc takrat odsoten. Župan Kratnar je kot ustanovitelj SK Kamnika pred 23 leti in dolgoletni športni delavec brez oklevanja pristal na prestop kamniškega plavca, ker je imel pred oči predvsem interes slovenskega sporta in pa dolžnost, ki jo imajo do njega podeželski klubi. Tega mišljenja pa očitno niso bili predsednik SK Kamnika F. Smuc in nekateri odbojniki ter člani kluba. Na zadnji odborovi seji so namreč izražali svoje nezadovoljstvo na tak način, da je podpredsednik Kratnar povsem upravičeno podal ostavko, kar je vzbudilo v kamniških športnih krogih veliko presenečenje in obžalovanje.

Mnenja smo, da so Kamničani v tem pogledu na popolnoma napačnem stališču, ko grajajo prestop Cererja k Iliriji. Z načelne strani bi odobraval naziranje, da imajo podeželski klubi namen vzgajati športno mladino in sodelovati pri fizični vzgoji naroda, elita plavcev pa naj bo združena v zastopnik slovenskega plavalnega sporta Iliriji. Le na ta način je mogoče, da planinci v plavanju nadkriljemo pomorske klube. Ilirija je vedno pravilno razumela svojo nalogo za propagando plavalnega sporta kot najprimernejša pri fizični vzgoji naroda in je skrbela za njegov razvoj na deželi. Kamnik je bil tega deležen že v prav posebni meri. Vsi smo lahko ponosni, da je podeželski klub vzgojil tako odličnega plavca in državnega reprezentanta in le želeli bi bilo, da bi jih še več. Zato ne bi bilo prav, če bi ga klub Ljubosum čuval zase in se sončil na njegovih uspehih. Dolžnost podeželskega kluba naj bo, da obrne večjo pozornost na vzgojo naraščanja in prireja plavalne tečaje za mladino, da bo čimveč pripomogel k skupnemu napredku našega sporta. To bi bil pravi smisel športne vzgoje na podeželju.

Šolske potrebščine

po najnižjih cenah nudi

trgovina **H. NICMAN** Ljubljana Kopitarjeva ulica 2

Sportna revija Gorenjca (Jesenice)

Alpinski športni klub »Gorenjec«, Jesenice, priredi v dneih 7. in 8. sept. pod geslom »Zdrav duh v zdravem telesu« svojo prvo »Sportno revijo« s sledečim sporedom: Sobota: popoldne ob 15: nogometna tekma SK Radovljica jun. : ASK Gorenjec jun.; ob 16: SK Kovinar B. : ASK Gorenjec B.; zvečer ob pol 20 promenadni koncert godbe KPD; ob 20 hazena tekma SK Jadran, Ljubljana : ASK Gorenjec. — Nedelja: ob 9 dop. zbirališče na igrišču Gorenjca za Krekovim domom vseh članov in prijateljev kluba, nato odhod k sv. maši za umrle člane; popoldne: ob 15 propagandni lahkoatletski miting s sodelovanjem SK Ilirije, SK Korotana in atletov Gorenjca; ob 16.30 nogometna tekma SK Ilirije B. : ASK Gorenjec A. Po tekmi prosta zabava. Zvečer ob 20: alegorične slike in prosta zabava s sodelovanjem orkestra KPD. Za ceneno in prvovrstno postrežbo bo poskrbljeno.

Prvenstvo II. razreda

Jutri se zopet prične novo jesensko tekmovanje. Na igrišču Slovana pri Kolinski tovarni nastopijo popoldne ob pol 4 Gralika: Slovan in Sloja: Svoboda. Tekmi bosta sigurno lepi in napeti. Zato priporočamo obisk. Vstopnina nizka.

Celjski sport. V nedeljo bo ob 10.30 na Glaziji kvalifikacijska nogometna tekma med SK Korotanom (Kranj) in SK Atletiki. — V drugi kvalifikacijski tekmi s SK Hrastnikom v Hrastniku so v nedeljo dne 1. septembra prenašali SK Atletiki SK Hrastnik v razmerju 7:1 (2:1).

SK Ilirija lahkoatletika sekcija (službeno). Sekcijskemu članstvu, določenemu za sodelovanje pri dvoboju z oficirskim športnim klubom A. C. 23 iz Solije sporočamo, da je Jugoslovanska lahkoatletika zveza prireditev prepovedala. Sklep izredne seje dne 6. t. m. je, da se zvezinemu nalogu pokorimo. To v vednost vsemu članstvu in našim sodnikom.

Opr. št. 90/34.

Dražbeni oklic

Pred javnim notarjem kot sodnim komisarjem v Šmarju se bo vršila v sredo, dne 25. septembra 1935 ob devetih na podlagi sodno odobrenih dražbenih pogojev, v notarski pisarni

prostovoljna sodna dražba

v zapuščinu dne 21. 6. 1934 umrlega Zabukovšček Jakoba spadajočega kmečkega zemljišča v Vrtičah, občina Ponikva, zemljiškoknjižna vložka št. 81 in 86 kat. obč. Ponikva, z zidano, z opeko krito hišo in gospodarskim poslopjem v dobrem stanju, ter sledečimi pritiklinami: 3 gospodarski vozovi, plug in brana, preša, truga, okopalnik, različno manjše gospodarsko orodje, rezni stol, vevnica, telega, brenta, 2 kravi, 2 kadi, lakonca, sod polovnjak, kuhinjska amara, skrinja, 2 klopi, 3 vedrice in posoda, dalje stružnik (Hobelsbank), mizica, strugarsko orodje, 2 žitni skrinji, pinja, postelja, miza, 4 klopi, 2 stola in stenska ura.

Dražba se celo zemljišče s pritiklino kot enota. Skupna površina zemljišča znaša približno 13 orav. Izključna cena in najmanjši ponudki znaša 60.000 Din. Zdražitelj lahko prevzame na račun najvišjega ponudka vključeno posojilo Ljudske posojilnice v Celju na glavnici v znesku 16.000 Din. Pred dražbo je položiti 10% izključno vrednost kot vadij. Za površino zemljišč in kakovost pritiklin se ne prevzame nikakojno jamstvo.

Podrobni dražbeni pogoji se lahko vpogledajo v notarski pisarni v Šmarju, kjer se dobe tudi vse ostale informacije.

Obenem se naznanja, da se proda celo posestvo z inventarjem tudi brez dražbe pod roko za najmanjšo kupno ceno 60.000 Din. Če kupec prevzame vključeno terjatev Ljudske posojilnice v Celju, v znesku 16.000 Din, ostanek kupnine pa plača pri sklepu pismene kupne pogodbe v gotovini. Glede jamstva za površino in kakovost posestva in pritiklin veljajo določila dražbenih pogojev.

Prenosne takse in kolektivne trpi kupec. Kupne ponudbe se lahko stavijo pri okrajnem sodišču ali v notarski pisarni v Šmarju.

Za ogled posestva in pritiklin se je zglasiti pri Ožbaltu Zatterlju, posestniku pri Sv. Ožbaltu pri Ponikvi.

Šmarje, dne 3. septembra 1935.

Ferdo Križan, javni notar kot sodni komisar.

Žrebanje I. razreda 31. kola državne razredne loterije 9. in 10. oktobra t. l.

TRIKRAT več glavnih dobitkov kakor doslej!

DEVET
PREMIJ, in sicer:

2.000.000* — 1.000.000* — 500.000* — 400.000* —
300.000* — 250.000* — 250.000* — 200.000* —
200.000* — dinarjev.

OSEMKRAT

v kratkem presledku so dobile premije

1.500.000* —
1.200.000* — in
1.000.000* — dinarjev

pri nas kupljene srečke!!

Cena srečk
kakor doslej:

1/1 srečke
Din 200.—

1/2 srečke
Din 100.—

1/4 srečke
Din 50.—

Strogo solidna, strokovna in diskretna postrežba!

Glavna kolektura državne razredne loterije

A. REIN in DRUG, ZAGREB

Gajeva 8.

Ilica 15.

Denar

Posojila

na vložne knjižice daje
Slovenska banka. Ljubljana. Krekov trg 10

Gotovino

v vsaki višini, proti prvo-
vrstni vknjižbi na zelo
rentabilno hišo v Ljubljani
iščem in plačam vi-
soko obrest. — Ponudbe
upravi »Slovenca« pod
»Varnost« št. 10779. (d)

Hranilno knjižico

Mestne hranilnice, Kmet-
ske ali Ljudske posojilni-
ce ljubljanske, do 5000 di-
narjev, kupim na obroke
za polno vrednost. Ponud-
be upravi »Slovenca« pod
»Državni uradnik« 10381.

Glasba

Dobro Vam popravi vijo-
lino, čelo in druge instrum-
ente strokovnjak.
Instrumenti, strune,
potrebščine na zalogi.

J. Dorjath,
Ljubljana,
Stari trg 15

Kupimo

Butelke

in šampanjske steklenice
kupi Fr. Kham, Miklošič-
eva cesta. (k)

Stare obleke, čevlje,
pohištvo itd., kupujem in
prodajam. Grem gledat
na dom. Mara Andlovic,
Galusovo nabrežje 27. (k)

Kupujem avtomobile
vseh vrst, uporabljive in
neuporabljive. — Ponudbe
upravi »Slovenca« pod
št. 41381. (k)

Prodamo

Pisalni stroj

»Remington«, še nov, po-
ceni prodam. Naslov pove-
prava »Slov.« pod šte-
v. 10814. (l)

specijalna trgovina in de-
lavnica športnih čevljev

A. Zalokar
Mestni trg št. 19.

Zopet smo cenejši!

Ia sportni suknič 95 Din,
trenchcouth 420 Din. Spe-
cialna izbira pump, mod-
nih hlač, perila itd. Pre-
sker, Sv. Petra c. 14. (l)

Slive

2 vagona — oddam, tudi
v manjših količinah. Isto-
tako jabolka za prejanje.
Ponudbe upravi »Sloven-
ca« pod »Prima« 10885. l

Tinčkove in Tončkove prigode

122.

Tonček obdrži glavo na vratu.

Nekje daleč v notranjini džungle je roparski črnuh obstal,
položil glavo svoje žrtve na trhel štor in zavil meč... Samo za
las, za droben las je manjkalo, pa bi našemu ljubemu Tončku od-
letela glava z vratu!

A še preden je divjak zamahnil, je njegovo pozornost vzbudilo
nekaj drugega: iz Tončkovega žepa se je vsulo vse polno drobnarij,
med drugim magnet, povečevalno steklo in še to in ono.

Roparju so se ob pogledu na lesketajoče se reči poželjivo za-
bliskale oči.

Tebi nič meni nič je sedel ubogemu Tončku na hrbet in si zašel
lastnino Tončkovega žepa natančneje ogledovati. Prav posebno se
je čudil povečevalnemu steklu. Kaj takega še ni videl svoj živ dan!

Joseph Conrad:

Na morju

3

Ni bilo sicer dosti poškodb, vendarle smo
fmeli tri tedne zamude. Proti koncu tega odnora,
ko je bil kapitan ravno zaposlen s svojimi agenti,
sem odnesel go. Beardovi njen kovčeg na železni-
ško postajo in ji poiskal udoben prostor v vozu
tretjega razreda. Odprla je okno in dejala: »Do-
ber fant ste. Ako boste kedaj videli, da bo John
— kapitan Beard — ponoči brez volnene ovrta-
nice, ga v mojem imenu spomnite, naj ima grlo
dobro omotano.« Zanesite se name, gospa Bea-
rdova, sem odvrnil. »Dober fant ste; videla sem,
kako ste poslušni Johnu — kapitanu —.« Vlak je
nepričakovano potegnil; privzdignil sem čepico
pred staro gospo: nikoli več je nisem videl...
Dajte mi steklenico.

Drugi dan smo zapluli na morje. Ko smo to-
krat zajadrali proti Bangkoku, so minili že trije
meseci, odkar smo bili zunaj Londona. Pričakovali
pa smo bili, da bomo kvečjemu kakih štirinajst
dni.

Bilo je v januarju in imeli smo krasno vreme
— krasno sončno vreme, ki je pozimi še čarob-
nejše nego poleti; prvič, ker je izjemno in tako
suho, in drugič, ker veste, da ne bo, da ne bo mo-
glo dolgo trajati. Krasno je kakor prvi sneg, kot
božji blagoslov, kot nepričakovan hipec sreče.

Tako je bilo med vso našo vožnjo po Severnem
morju, med vso vožnjo skozi Prekop; in trajalo
je še dalje, ko smo bili že približno tri sto milj
zapadno od Lizardov; nato pa je veter potegnil
proti jugozapadu. Krasno je kakor prvi sneg, kot
božji blagoslov, kot nepričakovan hipec sreče.

Tako je bilo med vso našo vožnjo po Severnem
morju, med vso vožnjo skozi Prekop; in trajalo
je še dalje, ko smo bili že približno tri sto milj
zapadno od Lizardov; nato pa je veter potegnil
proti jugozapadu. Krasno je kakor prvi sneg, kot
božji blagoslov, kot nepričakovan hipec sreče.

dan: vleklo divje, brez prestanka, neizprosno, brez
odmora. Ves svet ni bil nič drugega več ko neiz-
merna planjava ogromnega razpenjenega valovja,
valečega se proti nam pod obzorjem, ki je bilo
tako nizko, da bi se ga mogel človek dotakniti z
roko, pa umazano kot okajen strop. V viharne-
nem prostoru okoli nas ni bilo nič manj pršavice kakor
zraka. Dan za dnem, noč za nočjo ni bilo krog in
krog ladje ničesar drugega ko tuteč veter, bučeče
morje in šumeča voda, ki je lila preko palube. Ne
parnik ne mi nismo imeli počitka. Ladja se je
dvigala, pogrezala, stala zdaj na glavi, zdaj na
repu, gugala se, stokala, a mi smo se morali, ka-
dar smo bili na palubi, držati za ograjo, a kadar
smo bili pod njo, oklepali se svojih visečih po-
stelj, onemogli od neprestanega napora in večne
skrbí.

Neko noč me je poklical Mahon skozi ozko
okence moje kajute. Okence se je odpiralo narav-
nost proti moji viseči postelji, na kateri sem ležal
buden, obut in z občutkom, ko da že leta in leta
nisem spal; pa saj tudi ne bi bil mogel, najsi bi
bil hotel. Vprašal je razburjeno:

»Imaš grezilo notri, Marlow? Na noben način
ne morem pripraviti sesalke, da bi črpale vodo.
Moj Bog! to ni igrača.«

Podal sem mu grezilo in spet legel; skušal
sem razmišljati o tem in onem — toda samo se-
salke so mi bile v mislih. Ko sem prišel na pa-
lubo, so bili tovariši še vedno pri tem delu, in pri
sesalkah smo se tudi menjali v službi. Ob razsvet-
ljavi svetilki, ki so jo bili prinesli na palubo, da
bi prebrali grezilo, sem prebežal z očmi po njho-
vih trudnih, resnih obrazih. In spet smo črpali
polne štiri ure. Črpali smo še dalje vso noč, ves
dan, ves teden — straža za stražo. Ladja se je raz-
rahljala ter dobila nevarne razpoke — ne sicer
tako velike, da nas bi utegnili mahoma potopiti,

pač pa dovolj velike, da nas bi mogla uničiti s tra-
penjem pri sesalkah. In medtem ko smo črpali
vodo, se nam je ladja kosoma trgala: izginile so
oplate, stebri so bili izdrti, vetrilo strlo, vrata v
kabino vdrtla. V vsej ladji ga ni bilo suhega ko-
tička. Kos za kosom jo je izropalo morje. Barka
pa je bila za čuda suha, kakor les vžigalice, ko je
trdno stala v ladijskem sedlu. Sam sem jo bil pri-
trdil in nemalo ponosen sem bil na svoje delo, ki
je tako dolgo kljubovalo morski nagajivosti. In
črpali smo dalje. In neurja ni bilo konca. Morje
je bilo belo ko peneča se rjuha, ko kotel kipečega
mleka; oblakom ni bilo konca, — niti za pedenj
— niti za deset sekund. Ne neba, ne zvezd, ne
sonca, ne vesoljstva ni bilo za nas — ničesar dru-
gega ko mrki oblaki in besneče morje. Črpali smo,
straža za stražo, za svoje drago življenje; in zdelo
se mi je, da bo to trajalo še meseca, leta, vso ve-
čnost, ko da smo nehal živeti in zašli v nekaj
morski pekel. Pozabili smo dan tedna, ime me-
seca, letnico in celo, da smo bili kdaj na kopnem.
Jadra nam je bil odnesel veter, ladja je postrani
ležala pod vetrobranom, morje je lilo čeznjo; in
ni nam bilo mar tega. Sukali smo lopatišča in gle-
dali kakor bebi. Toliko, da smo se splazili na
palubo, že sem ovijal vrh okoli tovarišev, sesalk
in glavnega jurbola, pa smo delali, delali kar na-
prej v vodi, ki nam je segala do pasu, do vratu,
čez glavo. Bilo nam je vseeno. Pozabili smo, kako
je človeku, kadar je suh.

In neke v meni je govorila misel: Na mojo
vero! v tem tihi neka vražja pustolovščina — ne-
kaj takega, o čemer beremo v romanih; in to je
moja prva plovba, odkar sem drugi ladijski čast-
nik — in šele dvajset let imam — in vse to pre-
našam prav tako dobro kakor katerikoli izmed
tehle somornarjev in svojim tovarišem sem kos
skoz in skoz. Bil sem zadovoljen. Tega doživlja

ne bi bil dal za vse na svetu. Doživljal sem tre-
notke prekipajočega veselja. Kadarkoli se je
stari, izropani brod z enim koncem težko pogrez-
nil ter dvignil svoj nasprotni del visoko v zrak, se
mi je zazdelo, da je virgel proti neizprosnim obla-
kom kakor v kljubovalen klic besede, ki so bile
zapisane na njegovi krmí:

»Judea, London. Vzdržati ali umreti!«

O mladost! Tvoja moč, tvoja vera, tvoja do-
mišljavost! Ta čas mi tista ladja ni bila stara ro-
potajoča telega, ki je za plabo prevzela po svetu
kup premoga — tista ladja mi je bila znak strem-
ljenja, potrdila, preizkušnja življenja. Z veseljem,
z ljubeznijo, z obžalovanjem mislim nanjo — ka-
kor mislite vi na kakega rajnega, ki ste ga ljubili.
Nikoli je ne bom pozabil... Dajte mi steklenico.

Neko noč, ko smo privezani k jabolku, kakor
sem že omenil, vztrajno črpali vodo, oglašeni od
vetra in premalo dušni, da bi si želeli smrti, je
morje spet težko zahrmeto čez palubo in nas
oplazilo ko prava pravcata vodena metla. Brž ko
sem prišel do sapa, sem zaklical kakor po služ-
beni dolžnosti: »Krepko, fantje! Zda jci pa sem
nenadoma začutil, da neka trda stvar plava po
palubi in se mi zadeva ob mečo. Hlastnil sem z
roko po nji, toda zgrešil sem jo. Bila je taka tema
— razumete — da nismo mogli v razdalji enega
čevlja videti drug drugemu v obraz.

Po onem zagonu je bila ladja nekaj časa mirna
in tisti predmet, karkoli že je bilo, se mi je spet
zadel od nogo. Topot pa sem ga ujel — bila je po-
nev. Otopel od napora in ne misleč na ničesar
drugega ko na sesalke, nisem mogel sprva uga-
niti, kaj imam v roki. Nenadoma pa se mi je po-
svetilo in zaklical sem: »Tovariši, lopa nam je šla
po vodi. Pustite to, pojdimo gledat, kaj je s ku-
harjem.«

(Dalje prihodnjik.)